

Μπάμπης **Συριόπουλος**

Στην *Κομμουνιστική Επιθεώρηση*, όργανο της ΚΕ του ΚΚΕ, δημοσιεύτηκαν δύο εκτενέστατα κείμενα πάνω στα «εθνικά ζητήματα» (τεύχος 2/2020). Το ένα με τίτλο «Οι διεθνείς ιμπεριαλιστικοί ανταγωνισμοί, η επίδραση τους στην περιοχή μας και η στρατηγική των αστικών τάξεων Ελλάδας και Τουρκίας» του Γ. Μαρίνου (στο εξής ΓΜ), και το δεύτερο με τίτλο «Η όξυνση των ενδοϊμπεριαλιστικών ανταγωνισμών και ο “Δούρειος Ίππος” του ομορτισμού» του Λ. Αναστασόπουλου (στο εξής ΛΑ).

Γενική θέση του ΚΚΕ είναι ότι «είμαστε σε μια περίοδο ισχυρής όξυνσης των ιμπεριαλιστικών ανταγωνισμών», όπου μάλιστα «ειδικά για την περιοχή μας, είναι πιθανή η όξυνση της κατάστασης ανάμεσα στην Ελλάδα και την Τουρκία με την εμπλοκή και άλλων χωρών», στον ανταγωνισμό αυτό εντάσσεται και «η αμφισβήτηση συνόρων και κυριαρχικών δικαιωμάτων της Ελλάδας από την πλευρά της τουρκικής αστικής τάξης», ενώ «η ελληνική αστική τάξη έχει ενεργό συμμετοχή σε ιμπεριαλιστικούς σχεδιασμούς, επεμβάσεις, ανταγωνισμούς και πολέμους, με γνώμονα την αναβάθμιση της θέσης της στην ευρύτερη περιοχή. Έχει ευθύνη για μια ενδεχόμενη πολεμική εμπλοκή της χώρας».

Η αστική τάξη -σύμφωνα με το ΚΚΕ- θέτει στους λαούς ένα κάλπικο δίλημμα: «ιμπεριαλιστική ειρήνη ή ιμπεριαλιστικός πόλεμος». Κάλπικο διότι, ο πόλεμος και η ειρήνη τους έχουν το ίδιο ταξικό υπόβαθρο, η αστική τάξη χρησιμοποιεί την μία ή την άλλη μέθοδο ή και συνδυασμό τους για την προώθηση των συμφερόντων της.

Σύμφωνα με το ΚΚΕ, το ΝΑΡ και η ΑΝΤΑΡΣΥΑ παίρνουν θέση υπέρ της «ιμπεριαλιστικής ειρήνης», άρα συντάσσονται με την «πασιφιστική» τους γραμμή πίσω από την μία εκδοχή της αστικής πολιτικής.

Αυτό είναι το γενικό σχήμα των άρθρων. Το αν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα θα το δούμε στη συνέχεια.

Η θεωρία και η πολιτική πρακτική

Μετά από πρόσφατη συνάντηση του Δ. Κουτσούμπα με την Πρόεδρο της Δημοκρατίας, με πρωτοβουλία του πρώτου, ο Γενικός Γραμματέας της ΚΕ του ΚΚΕ, τόνισε σε δηλώσεις του:

«Εκφράσαμε την ανησυχία μας και τους προβληματισμούς μας, αλλά και τις θέσεις του ΚΚΕ γύρω από τις εξελίξεις στην ευρύτερη περιοχή, την ένταση των ανταγωνισμών, των αντιθέσεων και την κλιμάκωσή τους, ιδιαίτερα με την τουρκική επιθετικότητα και προκλητικότητα στο Αιγαίο, την αμφισβήτηση κυριαρχικών δικαιωμάτων της χώρας, του λαού μας και κυρίως με τα τελευταία γεγονότα, που είτε στον Έβρο θέτουν σε αμφισβήτηση το πρωτόκολλο του 1926 και τη συνθήκη τη Λοζάνης είτε τώρα με τις νέες δηλώσεις, με την ενεργοποίηση του απαράδεκτου και ανυπόστατου τουρκο-λυβικού συμφώνου, μνημονίου, για τον καθορισμό των ΑΟΖ, μεταξύ των δύο αυτών χωρών (...)»[1]

Συζητώντας για τα κείμενα στην ΚΟΜΕΠ, διαπιστώνουμε ότι υπάρχει μια καίρια **πολιτική πρακτική** που σφραγίζει την πολιτική του ΚΚΕ στα «εθνικά θέματα». Αυτή η πολιτική ιεραρχεί και προβάλλει απόλυτα το ζήτημα της «**τουρκικής προκλητικότητας**» στον ελληνοτουρκικό ανταγωνισμό. Έχει σημασία να παρατηρήσουμε ότι η στάση αυτή δεν συνδέεται μόνο με λανθασμένη ανάγνωση της αναμφισβήτητης

διαφοράς ισχύος της Τουρκίας. Με το ίδιο τρόπο το ΚΚΕ ιεραρχούσε και το ζήτημα του «αλυτρωτισμού» από μεριάς της Β. Μακεδονίας, στην περίοδο της συζήτησης για την «Συμφωνία των Πρεσπών».

Έτσι, **ο παραδοσιακός αντι-NATOϊσμός και αντιϊμπεριαλισμός του ΚΚΕ δεν συμπληρώνεται με την ανάδειξη των επιθετικών γεωπολιτικών επιδιώξεων (και) της ελληνικής αστικής τάξης στην περιοχή, δεν ηγεμονεύεται από μια ταξική αντίληψη.** Αντίθετα μάλιστα, πολλές φορές συγκαλύπτει τον ρόλο της εμφανίζοντας την (λαθμενή) εικόνα ότι οι ΗΠΑ και η ΕΕ, παντού και πάντα, «στηρίζουν την Τουρκία». Επικοινωνεί έτσι με την «επίσημη», εθνική ρητορική και πάντως δεν την αντιπαλεύει. Το πρόβλημα αυτής της θεώρησης είναι διπλό.

Από τη μια, το ΚΚΕ δεν μπορεί να δει ολοκληρωμένα και συγκεκριμένα το **ρόλο του NATO,** της ΕΕ και ειδικότερα των ηγεμονικών καπιταλιστικών χωρών όταν αυτές δρουν για τα ιμπεριαλιστικά τους συμφέροντα στην περιοχή. Η παρέμβαση των ΗΠΑ και του NATO, δεν αναπτύσσεται εν κενώ, ούτε μόνο απευθείας, αλλά και μέσω του ρόλου της αστικής τάξης της Ελλάδας (όπως και της Τουρκίας, του Ισραήλ, της Αιγύπτου κλπ), στο πλαίσιο της συμμετοχής της στην ιμπεριαλιστική συμμαχία.

Από την άλλη, το ΚΚΕ επαναλαμβάνει το διαχρονικό πρόβλημα στρατηγικής που έχει, να **υποτιμάει τελικά την αστική τάξη στην Ελλάδα** και να την παρουσιάζει μονίμως ως αφελή και υποτακτικό καρπαζοεισπράκτορα «των μεγάλων» με τους οποίους ταυτίζεται έτσι ασυλλόγιστα, χωρίς δικό της αυτοτελές πολιτικό, οικονομικό και κυριαρχικό όφελος.

Τα άρθρα στην ΚΟΜΕΠ, επιδιώκουν να ισορροπήσουν από την μια ανάμεσα σε αυτή την **πολιτική πρακτική** και από την άλλη σε μια **μαρξιστική και λενινιστική αιτιολόγησή** της. Οδηγούνται ωστόσο σε πολύ ισχυρές και προφανείς αντιφάσεις, που θα επιχειρήσουμε να αναδείξουμε

Ενάντια στον «ιμπεριαλιστικό πόλεμο», στο πλευρό της αστικής τάξης;

Αναφερόμενος στις στρατηγικές θέσεις του ΚΚΕ για την κατάσταση στην περιοχή ο ΓΜ γράφει:

«Το 20ό Συνέδριο του ΚΚΕ εκτίμησε ότι θα συνεχιστούν οι τοπικές και περιφερειακές συγκρούσεις ως έκφραση και αποτέλεσμα των οξυμένων ενδοϊμπεριαλιστικών ανταγωνισμών και αντιθέσεων, με πιθανά πεδία των πολεμικών επιχειρήσεων τη Μέση Ανατολή, το Αιγαίο, τα Βαλκάνια, τη Βόρεια Αφρική, τη Μαύρη Θάλασσα, την Ουκρανία, τη Βαλτική, την Αρκτική και τη Θάλασσα της Νότιας και Ανατολικής Κίνας. Ειδικά για την περιοχή μας, είναι πιθανή η όξυνση της κατάστασης ανάμεσα στην Ελλάδα και την Τουρκία με την εμπλοκή και άλλων χωρών. Η αμφισβήτηση συνόρων και κυριαρχικών δικαιωμάτων της Ελλάδας από την πλευρά της τουρκικής αστικής τάξης εντάσσεται στις σχέσεις ανταγωνισμού της με την ελληνική αστική τάξη στην περιοχή. Η ελληνική αστική τάξη έχει ενεργό συμμετοχή σε ιμπεριαλιστικούς σχεδιασμούς, επεμβάσεις, ανταγωνισμούς και πολέμους, με γνώμονα την αναβάθμιση της θέσης της στην ευρύτερη περιοχή. Έχει ευθύνη για μια ενδεχόμενη πολεμική εμπλοκή της χώρας»

Άρα λοιπόν, το ΚΚΕ με το 20^ο Συνέδριο του εκτιμά ότι η αστική τάξη της χώρας μας έχει **«ενεργό συμμετοχή στους ιμπεριαλιστικούς σχεδιασμούς»** έχει σαν γνώμονα την **«αναβάθμιση της θέσης της στην ευρύτερη περιοχή»** και **«ευθύνη για μια ενδεχόμενη πολεμική εμπλοκή»**, θέσεις που αναπαράγει και στο συγκεκριμένο άρθρο ο ΓΜ.

Με βάση τις παραπάνω εκτιμήσεις το ΚΚΕ υποστηρίζει ότι ο (πιθανός) πόλεμος ανάμεσα στην Ελλάδα και την Τουρκία είναι **ιμπεριαλιστικός**, όπως γράφεται στην Απόφαση του 20ού Συνεδρίου: **«Είναι καθήκον της πρωτοπορίας της εργατικής τάξης, του ΚΚΕ, συνεχώς να προσαρμόζει, να εξειδικεύει, να κλιμακώνει τα συνθήματα πάλης, χωρίς να χάνει το κύριο, που είναι ο χαρακτήρας του πολέμου, ο οποίος είναι ιμπεριαλιστικός και από τις δύο πλευρές, ασχέτως ποιος είναι πρώτος επιτιθέμενος. Αυτή τη θέση ζυμώνουμε στην εργατική τάξη και τα λαϊκά στρώματα...»**

Που έγκειται, όμως, η επιδίωξη της «αναβάθμισης της ελληνικής αστικής τάξης στην ευρύτερη περιοχή»; Μέσα από ποιες συγκεκριμένες επιδιώξεις επιδιώκει να εξαργυρώσει την απόλυτη συμπόρευσή της με τις πολεμοκάπηλες και τυχοδιωκτικές επιδιώξεις του αμερικανονατοϊκού ιμπεριαλισμού και να αναβαθμίσει την θέση της; Το άρθρο του ΓΜ δίνει μια απάντηση σε αυτό ερώτημα.

Αφού περιγράφει τις (σίγουρα επιθετικές) επιδιώξεις της τουρκικής αστικής τάξης στην περιοχή, γράφει: «*Η ελληνική αστική τάξη έχει τις δικές της επιδιώξεις, που καθορίζονται από το στόχο της γεωστρατηγικής αναβάθμισης που συνδέεται: Με την καπιταλιστική ανάπτυξη [...]. Την επέκταση των ελληνικών οικονομικών ομίλων [...]. Τη μετατροπή της Ελλάδας σε ενεργειακό κόμβο [...]. Την αξιοποίηση της γεωγραφικής θέσης της χώρας για τη συμμετοχή στα ευρωπαϊκά και διεθνή δίκτυα μεταφορών και διαμετακόμισης [...]. Την ενίσχυση του ρόλου της ναυτιλίας*».

Τι παρατηρούμε σε αυτή την περιγραφή; Η ελληνική αστική τάξη και το κράτος της εμφανίζονται να έχουν μόνο **«οικονομικές»** και να μην έχουν αυτοτελείς **γεωπολιτικές και γεωστρατηγικές επιδιώξεις** στην ευρύτερη περιοχή. Υπάρχει δηλαδή η υπόθεση ότι, η προφανής για κάθε αστική τάξη οικονομική επιδίωξη για εκμετάλλευση της δική της εργατικής τάξης, επέκταση στο εξωτερικό, ρόλο στα ενεργειακά κλπ, να μην συνοδεύεται από τον γεωπολιτικό και γεωστρατηγικό έλεγχο του «χώρου» (χερσαίου, θαλάσσιου, εναέριου) πάνω στο οποίο θα ενισχύσει την «εκμετάλλευση» και τον «οικονομικό της ρόλο». Δύσκολα ωστόσο μπορεί να υποστηριχθεί αυτός ο ισχυρισμός. Άλλωστε και η Τουρκία, δεν επιδιώκει αλλαγή συνόρων για την ψυχή του Αλλάχ, αλλά για την «καρδιά» της τούρκικης λίρας και του δολαρίου, για την οσμή και την ροή του πετρελαίου, για τα δικά της μονοπώλια!

Η περιγραφή αυτή από το ΚΚΕ, δεν είναι αθώα: Οφείλεται στο ότι ακριβώς αυτές τις επιδιώξεις είναι που δεν θέλει να αμφισβητήσει και αντίθετα, όπως θα δείξουμε, με την στάση του **δικαιολογεί** το ΚΚΕ. Δεν είναι όμως ποτέ οι «οικονομικές επιδιώξεις» από μόνες τους, που οδηγούν σε εθνικισμούς και πολέμους. Εκεί οι καπιταλιστές τα «βρίσκουν». Είναι όταν αυτές οι επιδιώξεις συμπυκνώνονται στον γεωπολιτικό και γεωστρατιωτικό έλεγχο, σε έδαφος, σε χώρο γενικά και σύνορα! Αυτός είναι ο σκληρός πυρήνας των αντιθέσεων.

Με τα λόγια του ΓΜ: «*Η «Μεγάλη Ιδέα» της αστικής τάξης σήμερα, είναι η καπιταλιστική ανάπτυξη και η μεγαλύτερη πρόσδεση στα ευρύτερα σχέδια που καθορίζουν οι αναπτυγμένες σχέσεις με τις ΗΠΑ, το ΝΑΤΟ και την ΕΕ. Το στοιχείο αυτό καθορίζει την επιθετικότητα της ελληνικής αστικής τάξης στις διεθνείς σχέσεις, (σ.σ. συμπεριλαμβανομένων των στρατιωτικών αποστολών στο εξωτερικό, όπως λέει λίγο παρακάτω) αλλά παράλληλα, αυτό είναι που περιέχει και το στοιχείο των συμβιβασμών, που καλείται ενιαία να διαχειριστεί το πολιτικό προσωπικό, τα αστικά κόμματα.*»

Κατά τη γνώμη μας οι γεωπολιτικές επιδιώξεις του ελληνικού καπιταλισμού συγκεντρώνονται σε δύο βασικά πεδία:

Πρώτο, στα Βαλκάνια και ειδικά στα Δυτικά Βαλκάνια, όπου μέσω της Συμφωνίας των Πρεσπών, με την παρότρυνση των ΗΠΑ-ΕΕ, επιδιώκει να κατοχυρώσει την οικονομική, πολιτική και στρατιωτική παρέμβαση στην περιοχή, πράγμα που εν πολλοίς το έχει καταφέρει.

Δεύτερο, στην Ανατολική Μεσόγειο όπου επιζητεί, μέσω της ανακήρυξης των ΑΟΖ, συγκροτώντας τον αντιδραστικό άξονα με Αίγυπτο-Ισραήλ (σε αντίβαρο στη σχετική διαφορά ισχύος της Τουρκίας), κάτω από την μπαγκέτα των ΗΠΑ και πάλι, να συμμετέχει στον έλεγχο των πλουτοπαραγωγικών πηγών και των θαλάσσιων δρόμων (EastMed) της Μεσογείου, αποκόπτοντας από την «έξοδο στις θάλασσες» και από τους δρόμους μεταφοράς υδρογονανθράκων το βασικό της ανταγωνιστή, την Τουρκία.

Αυτές τις στρατηγικές γεωπολιτικές επιδιώξεις είναι που αφήνει στο απυρόβλητο ή και δικαιολογεί το ΚΚΕ. Αλλά όσο αυτές ακριβώς οι επιδιώξεις δεν μπαίνουν στο στόχαστρο της κριτικής,

τόσο η εκτίμηση για τον «ιμπεριαλιστικό χαρακτήρα» της αντιπαράθεσης και την «ευθύνη» της ελληνικής αστικής τάξης σε περίπτωση εμπλοκής «στέκει στον αέρα». Υπονομεύεται από την πολιτική ανάλυση και πρακτική του ΚΚΕ, δυσκολεύοντας την πάλη με την αστική γραμμή, τον εθνικισμό και τον κοσμοπολιτισμό του κεφαλαίου.

Για την ανακήρυξη των ΑΟΖ

Οι επιδιώξεις της ελληνικής αστικής τάξης προωθούνται μεταξύ των άλλων και μέσω μιας μονομερούς και αστήριχτης προσπάθειας ανακήρυξης ΑΟΖ, στηριγμένης σε έναν αντιδραστικό και επικίνδυνο άξονα με τους χασάπηδες του Ισραήλ και τους φασίστες της Αιγύπτου, με παραγνώριση των δικαιωμάτων των άλλων λαών και κρατών στην περιοχή (συμπεριλαμβανομένου του Παλαιστινιακού), με τις πλάτες και την στήριξη των ΗΠΑ-ΕΕ.

Έχει απαντηθεί πολύ αναλυτικά και τεκμηριωμένα τι ακριβώς συμβαίνει με την ανακήρυξη των ΑΟΖ και δεν είναι δα και τόσο δύσκολο να το καταλάβει κανείς, αν τουλάχιστον βγάλει τα «εθνικά γυαλιά του».[2] Η Ελλάδα και η Τουρκία αξιοποιούν και ερμηνεύουν μονομερώς και αυθαίρετα το υπάρχον διεθνές Δίκαιο των Θαλασσών, για να στηρίξει η κάθε μια τα ιδιοτελή συμφέροντα της αστικής της τάξης.

Η Ελλάδα αναγνωρίζει σαν αρχή οριοθέτησης των ΑΟΖ την «μέση γραμμή» ανάμεσα στα ελληνικά νησιά και την ηπειρωτική Τουρκία, με αναγνώριση «πλήρους επήρειας» σε όλα τα ελληνικά νησιά (συμπεριλαμβανομένου του Καστελόριζου), ενώ η Τουρκία αναγνωρίζει σαν αρχή οριοθέτησης την «μέση γραμμή» ανάμεσα στην ηπειρωτική Ελλάδα και την ηπειρωτική Τουρκία, με παραγνώριση του δικαιώματος των ΑΟΖ σε όλα τα ελληνικά νησιά (συμπεριλαμβανομένων της Ρόδου, της Καρπάθου και της Κρήτης).

Είναι φανερό ότι και οι δύο ισχυρισμοί είναι παντελώς αστήριχτοι. Στην περίπτωση Ελλάδας-Τουρκίας, με την γεωγραφική και γεωπολιτική διαμόρφωση της περιοχής, υπάρχουν σοβαρές «ειδικές περιστάσεις» που θα πρέπει να ληφθούν υπόψη, όπως σε δεκάδες άλλες περιπτώσεις στο διεθνές δίκαιο (βλέπε έκδοση του ΝΑΡ) όπου είτε μέσω διαπραγματεύσεων, είτε μέσω διεθνών δικαστηρίων βρέθηκαν λύσεις που να μην παραγνώριζαν τα συμφέροντα των κρατών που γειτνιάζουν. Άλλωστε, ρητά και στις δύο σχετικές Συνθήκες του 1958 και του 1982, αναφέρεται ότι στις περιπτώσεις αυτές απαιτείται **συμφωνία και όχι μονομερής ανακήρυξη των ζωνών**.

Τι λέει το ΚΚΕ για το ζήτημα αυτό; Γράφει ο ΓΜ: «*Η Διεθνής Σύμβαση για το Δίκαιο της Θάλασσας δίνει τη δυνατότητα καθορισμού και οριοθέτησης της Υφαλοκρηπίδας και της ΑΟΖ μέχρι τα 200 ν.μ. από τις γραμμές βάσης. Αναφέρει επίσης πως τα νησιά που έχουν οικονομική ζωή δικαιούνται θαλάσσιες ζώνες. Η μέση απόσταση, η μέση γραμμή μπορεί να δώσει διέξοδο γιατί είναι συγκεκριμένο κριτήριο, ενώ η αναζήτηση λύσης με το κριτήριο της "ευθυδικίας", της "ορθής κρίσης" και των "ειδικών περιστατικών" εμπεριέχει τον κίνδυνο υποκειμενικών ερμηνειών*».

Σύμφωνα με το ΚΚΕ υπάρχει μόνο ένα **«αντικειμενικό κριτήριο»**, ενώ τα άλλα κριτήρια των συνθηκών (αρχή της αναλογικότητας, ευθυδικίας κλπ), οι διευθετήσεις σε δεκάδες ανάλογες περιπτώσεις με συμφωνίες μεταξύ των κρατών, οι αποφάσεις διεθνών δικαστηρίων, είναι «υποκειμενικές ερμηνείες». Τόσο εύκολα και στα «ψιλά» περνάει το ΚΚΕ την πολιτική και νομική βάση που νομιμοποιεί τις επιθετικές γεωπολιτικές διεκδικήσεις του ελληνικού κεφαλαίου και των αστικών κυβερνήσεων στην περιοχή της Ανατολ. Μεσογείου; Άλλωστε και η Τουρκία ένα δήθεν «αντικειμενικό κριτήριο» θέτει: Την δική της «μέση γραμμή» μεταξύ των ηπειρωτικών ακτών.

Είναι λοιπόν θέμα «αντικειμενικών κριτηρίων» ή ταξικής και πολιτικής επιλογής;

Με την *πλήρη αποδοχή* της πολιτικής και νομικής βάσης των διεκδικήσεων του ελληνικού κράτους, το ΚΚΕ αντικειμενικά δεν αντιπαλεύει και αντίθετα διευκολύνει την επιθετικότητα της ελληνικής αστικής

τάξης και τις γεωπολιτικές της επιδιώξεις. Ρίχνει νερό στον μύλο της. Δίνει «έδαφος» στις εθνικιστικές και ακροδεξιές απόψεις, που «πατάνε» πάνω στο διαχρονικό «δίκαιο της Ελλάδας» για να πάνε ένα βήμα παραπέρα, στην πολεμική κλιμάκωση στο όνομα αυτού του «δικαίου».

Στο δικό του άρθρο ο ΛΑ προχωράει ακόμα παραπέρα και μέσα στον «αντιοπορτουνιστικό του οίστρο» κριτικάρει το NAP για την «πασιφιστική γραμμή του», εγκalώντας το ότι: «θεωρεί ότι η εργατική τάξη και ο λαός δεν έχουν κανένα λόγο να ενδιαφερθούν για πλουτοπαραγωγικές πηγές που βρίσκονται “έως και 200 μίλια από τα ελληνικά παράλια”, τα οποία μάλιστα το NAP θεωρεί “διεθνή ύδατα”».

Ας δούμε με την ευκαιρία τι αναφέρεται στη σχετική Σύμβαση για το Δίκαιο των Θαλασσών.

Το Άρθρο 83 αυτής [3], ορίζει τα εξής σε ότι αφορά την οριοθέτηση της Υφαλοκρηπίδας **μεταξύ κρατών με έναντι ή προσκείμενες ακτές:**

*«Η οριοθέτηση της Υφαλοκρηπίδας μεταξύ κρατών με έναντι ή προσκείμενες ακτές, πραγματοποιείται **κατόπιν συμφωνίας** με βάση το διεθνές δίκαιο, όπως αναφέρεται στο άρθρο 38 του καταστατικού του διεθνούς δικαστηρίου προκειμένου να επιτευχθεί μια **δίκαιη λύση**».*

Η ίδια ακριβώς πρόβλεψη υπάρχει στο Άρθρο 74 σε ότι αφορά την οριοθέτηση της Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης μεταξύ κρατών με έναντι ή προσκείμενες ακτές.

Συνεπώς, σε κάθε περίπτωση, τόσο η ΑΟΖ όσο και η Υφαλοκρηπίδα, δεν μπορούν να ανακοινωθούν μονομερώς από μια χώρα. Η ζώνη των 200 ν.μ. δεν αποτελεί αυτονόητο δικαίωμα, αλλά **ανώτατο όριο** για κάθε κράτος, στο βαθμό που αυτό δεν εμποδίζει την αντίστοιχη άσκηση δικαιώματος από τα γειτονικά του.

Παρ' όλα αυτά, μάλλον μόνος του στον πλανήτη ο αρθρογράφος της ΚΟΜΕΠ θεωρεί ότι στη μέση της Μεσογείου, πέραν των χωρικών υδάτων και ακτών της Ελλάδας, της Τουρκίας, της Ιταλίας, της Μάλτας, της Αιγύπτου και της Λιβύης, δεν υπάρχουν «διεθνή ύδατα», ούτε αντικείμενο συζήτησης, αλλά μάλλον μόνο «ελληνικά ύδατα». Αυτό ακριβώς τον οδηγεί στο φοβερό συμπέρασμα ότι αυτή η προδοτική θέση του οπορτουνισμού «σημαίνει εκχώρηση κυριαρχικών δικαιωμάτων»! Ίσως ο συγγραφέας δεν έχει ακούσει ότι στην καρδιά του Αιγαίου υπάρχουν διεθνή ύδατα όπως τα περιγράφουν οι Συνθήκες και η πρακτική αιώνων ή ίσως να πιστεύει ότι το NAP συνωμότησε για αυτό. Όταν στην ΚΟΜΕΠ γράφονται τέτοιες χοντράδες, είναι να ανησυχεί κανείς για το «κλίμα» που διαμορφώνεται για αυτά τα θέματα στο εσωτερικό του ΚΚΕ.

Με όλα αυτά, η (σωστή κατ' αρχήν) αντιπαράθεση του ΚΚΕ στο ζήτημα των αντιδραστικών αξόνων στην περιοχή είναι ασυνεπής και αντιφατική. Ο ΓΜ σωστά επισημαίνει ότι: «η πράξη όμως αποδεικνύει ότι στο διάστημα αυτών των χρόνων οι τριμερείς συνεργασίες λειτούργησαν ως πηγή όξυνσης των ανταγωνισμών με την Τουρκία, πυροδοτώντας νέες κινήσεις της γειτονικής χώρας, που έφτασαν μέχρι την τουρκολιβυκή συμφωνία και την αμφισβήτηση κυριαρχικών δικαιωμάτων της Ελλάδας και άλλων κρατών της περιοχής» (οπ σελ 26).

Αλλά, η αμφισβήτηση των κυριαρχικών δικαιωμάτων των «άλλων κρατών της περιοχής» (Λίβανος, Λιβύη, Παλαιστίνη κλπ), οφείλεται ακριβώς (και) στον τρόπο που η Ελλάδα οριοθετεί τις ΑΟΖ. Αυτή είναι η πολιτική και νομική βάση της παραγνώρισης των δικαιωμάτων άλλων χωρών, της δημιουργίας αξόνων και αντιαξόνων, της όξυνσης του ανταγωνισμού.

Είτε το ΚΚΕ θα αναγνωρίζει αυτή την αλήθεια, είτε θα υποστηρίζει το «δίκαιο των διεκδικήσεων της Ελλάδας» και κάθε διεθνισμός, κάθε αντίθεση στους άξονες θα είναι κούφιος και ασυνεπής.

Για το ζήτημα των «κυριαρχικών δικαιωμάτων».

Εκεί που το μπλέξιμο γίνεται ακόμα μεγαλύτερο είναι το σημείο που υποτίθεται ότι αποτελεί τον πιο ισχυρό σημείο της πολιτικής του ΚΚΕ, και το πιο αδύνατο σημείο της πολιτικής του ΝΑΡ είναι το ζήτημα των συνόρων, που αποτελούν τον σκληρό πυρήνα των κυριαρχικών δικαιωμάτων και της παραβίασής τους.

Πράγματι, θεμέλιος λίθος της πολιτικής του ΝΑΡ στο ζήτημα των συνόρων (χερσαίων και θαλάσσιων) είναι το **«απαραβίαστο των συνόρων»** και διότι γενικά η αλλαγή συνόρων στο καπιταλιστικό πλαίσιο συνήθως γίνεται με αιματηρούς πολέμους, αλλά και για ειδικούς λόγους που αναλύονται σε ότι αφορά το Αιγαίο.

Ποια είναι η κριτική του ΚΚΕ για το συγκεκριμένο ζήτημα;

Γράφει ο ΛΑ: *«Το ζήτημα των κυριαρχικών δικαιωμάτων κατέχει μια ιδιαίτερη θέση πιο κάδρο της όξυνσης των ανταγωνισμών στην περιοχή της Αν. Μεσογείου και γι' αυτό αποτέλεσε βασικό στοιχείο των εξελίξεων του τελευταίου διαστήματος. Η σημασία του έγκειται στο γεγονός ότι η αμφισβήτηση των κυριαρχικών δικαιωμάτων ανάμεσα στα καπιταλιστικά κράτη εγκυμονεί μεγάλους κινδύνους για τους λαούς, γιατί πρόκειται στην ουσία για αμφισβήτηση συνόρων, χερσαίων ή θαλάσσιων, που έχουν καθοριστεί είτε με εκ φύσεως αντιδραστικές ιμπεριαλιστικές συμφωνίες είτε με τις πολεμικές συγκρούσεις του παρελθόντος. Ανοίγει έτσι ξανά αντικειμενικά ο ασκός του Αιόλου για ένα νέο γύρο αιματηρών πολεμικών συρράξεων (...).*

Ο αρθρογράφος βάζει στο στόχαστρό του την «πασιφιστική γραμμή του ΝΑΡ», που εκτός των άλλων τοποθετείται «ενάντια «στην επέκταση των χωρικών υδάτων της Ελλάδας στα 12 ναυτικά μίλια»

Και καταλήγει: *«Αντικειμενικά μια τέτοια τοποθέτηση σημαίνει εκχώρηση κυριαρχικών δικαιωμάτων και διευκολύνει το σχέδιο συνεκμετάλλευσης στο Αιγαίο, όσο και αν διαμαρτύρεται το ΝΑΡ ότι «δεν προτείνει καμία συνεκμετάλλευση, ότι είναι αντίθετο σε κάθε θαλάσσια εξόρυξη απ' οποιαδήποτε εγχώρια ή ξένη εταιρία»*

Έτσι λοιπόν μαθαίνουμε ότι το ΝΑΡ δεν ενδιαφέρεται για τα «κυριαρχικά δικαιώματα», και άρα για την αμφισβήτηση των συνόρων (χερσαίων ή θαλάσσιων) και άρα (με την αδιαφορία του αυτή) δεν αντιμετωπίζει τον κίνδυνο για ένα νέο γύρο αιματηρών αναμετρήσεων.

Ο συγγραφέας φάσκει και αντιφάσκει διαρκώς με τον εαυτό του και αυτό θα καταδειχτεί σε κάθε καλόπιστο αναγνώστη.

Το ΝΑΡ είναι ενάντια στην αλλαγή συνόρων Ελλάδας και Τουρκίας και σε κάθε πόλεμο στο όνομα αυτής. Κι εδώ φυσικά δεν μιλάμε για τον εθνικοαπελευθερωτικό αγώνα των εθνών που δεν έχουν ολοκληρωθεί εθνικά (περίπτωση Παλαιστινίων, Κούρδων), αλλά για την αλλαγή συνόρων και τους αντιδραστικούς πολέμους που προκύπτουν σαν αποτέλεσμα των ιμπεριαλιστικών και των αντιδραστικών ανταγωνισμών, όπως ο ελληνοτουρκικός.

Πάλη για την ειρήνη, στην λογική του ΝΑΡ σημαίνει ταυτόχρονα και αγώνας ενάντια στην επαναχάραξη των συνόρων, σαφής στάση υπέρ του απαραβίαστου των σημερινών συνόρων. Όλες οι αποφάσεις του ΝΑΡ στο πνεύμα και στο γράμμα του διαπερνούνται από αυτή την θέση.

Ποια είναι όμως η θέση του ΚΚΕ στο συγκεκριμένο ζήτημα;

Σύμφωνα με τα λεγόμενα της ΚΟΜΕΠ, το ΚΚΕ τίθεται **υπέρ της αλλαγής των συνόρων από την πλευρά της Ελλάδας υιοθετώντας την θέση υπέρ της επέκτασης των χωρικών υδάτων στα 12 μίλια** και μάλιστα πιέζοντας προς αυτή την τυχολογική κατά την άποψή μας κατεύθυνση.

Διότι, όταν ο ΛΑ ασκεί πύρινη κριτική στο NAP ότι αρνείται την επέκταση των χωρικών υδάτων στα 12 μίλια, εννοείται ότι το ΚΚΕ είναι υπέρ και πιέζει στην κατεύθυνση αυτής της επέκτασης. Γράφει ο ΛΑ: «η παραχώρηση κυριαρχικών δικαιωμάτων από την αστική τάξη της Ελλάδας, όπως η μη ανακήρυξη της αιγιαλιτίδας ζώνης στα 12 ν.μ., γίνεται και για οφέλη που αποκτά από τη συμμετοχή σε ιμπεριαλιστικές ενώσεις όπως το ΝΑΤΟ και η ΕΕ, αλλά και γιατί το «ειδικό καθεστώς» των διεθνών υδάτων συμφέρει ιδιαίτερα τμήματα της αστικής τάξης»

Ο ΛΑ δεν τα έχει καλά με την τεκμηρίωση όσων γράφει. Η Συνθήκη του 1982 για το Δίκαιο των Θαλασσών, στο Άρθρο 3 σε ότι αφορά τα Χωρικά Ύδατα ορίζει ότι:

*«Κάθε κράτος έχει το δικαίωμα να καθορίσει το εύρος της Χωρικής του θάλασσας. Το εύρος αυτό **δεν υπερβαίνει τα δώδεκα** ναυτικά μίλια, μετρούμενα από γραμμές βάσεως καθοριζόμενες σύμφωνα με την παρούσα σύμβαση».*

Τα 12 ν.μ. δεν αποτελούν επομένως αυτονόητο δικαίωμα, αλλά **ανώτατο όριο** και δικαίωμα που ασκείται **σε συνδυασμό** με την άσκηση των δικαιωμάτων των γειτονικών κρατών.

Τι συνιστά ωστόσο η θέση του ΚΚΕ; **Αποτελεί ή όχι ξεκάθαρη γραμμή αλλαγής των θαλάσσιων συνόρων**, μετατροπής του Αιγαίου σε «ελληνική λίμνη», **κλιμάκωση με εφιαλτικές επιπτώσεις στην όξυνση των σχέσεων των δύο χωρών;**

Στο μυαλό του συγγραφέα, η ρητή άρνηση της επέκτασης των χωρικών υδάτων στα 12 ν.μ. από το NAP, δεν συνιστά πράξη αντίθεσης στις τυχοδιωκτικές και επιθετικές τάσεις του ελληνικού εθνικισμού, αλλά «πασιφιστική» υποταγή στην «φιλειρηνική πτέρυγα της αστικής τάξης».

Τελικά, ο αρθρογράφος «κατηγορεί» το NAP ότι αδιαφορεί για το «απαραβίαστο των συνόρων», υπέρ του οποίου όμως συνηγορεί ο ίδιος και το ΚΚΕ! Τι να πει κανείς σε αυτό το σημείο...

Οι αντιφάσεις ωστόσο караδοκούν. Το ΚΚΕ, λόγω και της φύσης του σαν δύναμη της κομμουνιστικής αριστεράς, αντικειμενικά δεν μπορεί να ταυτιστεί με τις έξαλλες εθνικιστικές φωνές. Έτσι, ενώ παίρνει μια ολότελα λαθεμένη θέση υπέρ της αλλαγής και επέκτασης των θαλάσσιων συνόρων της Ελλάδας στα 12 ν.μ., την ίδια στιγμή ο ΓΜ την σχετικοποιεί γράφοντας:

«Συνολικά, το ΚΚΕ μελετάει σταθερά τις εξελίξεις και αντιμετωπίζει με μεγάλη ευθύνη την άσκηση του δικαιώματος στην επέκταση των χωρικών υδάτων στα 12 ν.μ., όσο και το θέμα της ανακήρυξης και οριοθέτησης των άλλων θαλάσσιων ζωνών, με κριτήριο την αποφυγή εντάσεων κι επικίνδυνων επιπλοκών» (οπ σελ 23)

Το ΚΚΕ τελικά, είναι υπέρ της επέκτασης των θαλάσσιων συνόρων στα 12 ν.μ. ή όχι; Ή θεωρεί ότι δεν είναι «ώριμη»; Μήπως αυτή η θέση, σύμφωνα με την μεθοδολογία του ΚΚΕ είναι υποταγή στην «ιμπεριαλιστική ειρήνη», «αποδοχή της ειρήνης με το πιστόλι στον κρόταφο»;

Επίσης, εντελώς πρόσφατα, το ΚΚΕ υποστήριξε τη θέση για «μη αλλαγή των συνόρων και των Συνθηκών που τα καθορίζουν», μέσω Κοινής Ανακοίνωσης με το ΚΚ Τουρκίας και άρα υποστήριξε το να μείνουν τα θαλάσσια σύνορα εκεί που είναι, δηλαδή στα 6 ν.μ. [4]

Πόσες γλώσσες μιλάει τελικά το ΚΚΕ για το θέμα των συνόρων;

Σύμφωνα με την κριτική του ΚΚΕ στο NAP, η θέση του τελευταίου συνιστά «**απεμπόληση του δικαιώματος επέκτασης των χωρικών υδάτων**», κάτω από την απειλή του τουρκικού *casus belli* και άρα «**αποδοχή της ιμπεριαλιστικής ειρήνης με το πιστόλι στον κρόταφο**»

Η ανάγκη του ΚΚΕ να **πατάει σε δύο βάρκες**, από τη μια μιλώντας ενάντια στον πόλεμο και από την άλλη κρατώντας επαφή με την κυρίαρχη αστική γραμμή και το «εθνικό ακροατήριο», οδηγεί τελικά σε παραλογισμούς.

Το ΚΚΕ δεν αποκαλύπτει και δεν κριτικάρει ούτε την **μονομερή επέκταση του εναέριου χώρου** της χώρας μας στα 10ν.μ.

Ως γνωστό, κατά παράβαση κάθε έννοιας δικαίου, γραπτού ή εθιμικού, η Ελλάδα το 1931 επεξέτεινε τον εναέριο χώρο στα 10 ν.μ., ενώ έχει θαλάσσια σύνορα στα 6 ν.μ., διαμορφώνοντας ένα **παγκόσμιο παράδοξο** διαφορετικού πλάτους θαλάσσιας και εναέριας κυριαρχίας.

Η ενδιάμεση ζώνη ανάμεσα στα 6 ν.μ και στα 10 ν.μ., αποτελεί έκτοτε το σταθερό (αν και όχι αποκλειστικό) πεδίο πτήσεων από μεριάς των στρατιωτικών αεροπλάνων της Τουρκίας, που δεν αναγνωρίζει αυτή την μονομερή επέκταση.

Το ΚΚΕ δεν βλέπει κανένα πρόβλημα στην «εθνική γραμμή», ούτε σε αυτό. Γράφει ο ΓΜ σχετικά: «Ο ελληνικός εναέριος χώρος», «καθορίστηκε το 1931 στα 10 ν.μ. μέσα σε συγκεκριμένες ιστορικές συνθήκες και τα ελληνικά χωρικά ύδατα στη συνέχεια το 1936 καθορίστηκαν στα 6 ν.μ. σε αναντιστοιχία με τον εναέριο χώρο, και αυτό τουλάχιστον με την ανοχή του τουρκικού κράτους. Από τότε πέρασαν 90 χρόνια. Το εθιμικό δίκαιο που επικράτησε μέσα σ' αυτές τις δεκαετίες έχει ιδιαίτερη σημασία...».

Έτσι στο όνομα του «εθιμικού δικαίου» η επέκταση του εναέριου χώρου 4 μίλια έξω από τον θαλάσσιο περνάει (κι αυτή) στα γρήγορα.

Θα μπορούσαμε να αναφέρουμε και άλλα παραδείγματα, αλλά τα παραπάνω αρκούν. Οι θέσεις του ΚΚΕ συμπυκνώνονται σε μια απλή αρχή: Σε ότι γίνεται στην περιοχή **«η Ελλάδα έχει δίκιο, η Τουρκία επιτίθεται»**. Το ότι και οι δύο χώρες έχουν άδικο, ότι παραβιάζουν και οι δύο τις συνθήκες, ο καθένας με τον τρόπο του και ανάλογα με τα «συγκριτικά πλεονεκτήματά» του, είναι έξω από την οπτική του ΚΚΕ.

Ο αγώνας για ειρήνη και η κατηγορία του «πασιφισμού»

Στα κείμενα της ΚΟΜΕΠ, υπάρχει εκτεταμένη κριτική στις θέσεις του ΝΑΡ. Σύμφωνα με αυτή την κριτική το ΝΑΡ έχει θέσεις «πασιφιστικές». Οι θέσεις του δεν ξεφεύγουν από τα όρια της «φιλειρηνικής» αστικής τάξης. **Υποτάσσεται στην λογική της «ιμπεριαλιστικής ειρήνης», της «ειρήνης με το πιστόλι στον κρόταφο»**. Γιατί γίνεται αυτό; Διότι, πάντα κατά το ΚΚΕ, καθώς το ΝΑΡ «δεν ενδιαφέρεται για τα κυριαρχικά δικαιώματα» μπορεί να υποστηρίξει κάθε «εκχώρησή τους» στο όνομα της «ειρήνης». Έτσι, (...) «Στο ζήτημα των κυριαρχικών δικαιωμάτων, αδυνατώντας να διαχωρίσουν την πατρίδα του λαού από εκείνη των εκμεταλλευτών του, την «πατρίδα της αστικής τάξης», προβάλλουν είτε τη γραμμή της «πασιφιστικής», επί της ουσίας, εκχώρησής τους (ΝΑΡ, ΣΕΚ) είτε τη γραμμή της αταξικής υπεράσπισής τους σε στοίχιση με την εξουσία του κεφαλαίου (ΛΑΕ, σύλλογος «Γ. Κορδάτος»).»

Κατά το ΚΚΕ, η αστική τάξη επιδιώκει να επιβάλλει στους λαούς ένα ψευδοδίλημμα: **«νέα συμφωνία ιμπεριαλιστικής ειρήνης ή πόλεμος»**, «προσφυγή στη Χάγη ή πολεμικό επεισόδιο» (ΛΑ οπ σελ 2). Το ΝΑΡ, σύμφωνα με την κριτική αυτή, υποτάσσεται στο ψευδοδίλημμα αυτό. Το δίλημμα, σύμφωνα με τον αρθρογράφο, είναι πλαστό καθώς: «όλα αυτά δεν αποτελούν δύο ριζικά διαφορετικές προσεγγίσεις, αφού στην ουσία συγκλίνουν στη διεκδίκηση των επιδιώξεων της αστικής τάξης της Ελλάδας με κάθε μέσο», ειρηνικό και πολεμικό ή και συνδυασμός και εναλλαγή τους. Ο συγγραφέας παρατηρεί μάλιστα ότι «η Ελλάδα έχει απέναντι στην Τουρκία πολιτική κατευνασμού» και έτσι τα περί επιθετικού ρόλου και του ελληνικού καπιταλισμού που γράφονται αλλού, ξεχνιούνται.

Τέλος, σύμφωνα με τον ΛΑ, οι θέσεις του ΝΑΡ αντικειμενικά εξυπηρετούν τα ιμπεριαλιστικά συμφέροντα στην περιοχή! Με τα λόγια του ίδιου: «Έτσι, οι θέσεις του ΝΑΡ αντικειμενικά προωθούν τις επιδιώξεις

ιμπεριαλιστικών συμμαχιών και δυνάμεων, όπως του ΝΑΤΟ και των ΗΠΑ, για συνεκμετάλλευση στο Αιγαίο, ενώ τμήμα του οπορτουνισμού προτείνει ανοιχτά την αναζήτηση νέων «συμμάχων» στη διεθνή σκακιέρα (χαρακτηριστική η περίπτωση του συλλόγου “Γ. Κορδάτος”).»

Σύμφωνα με τον αρθρογράφο της ΚΟΜΕΠ, η αντίθεση στις μονομερείς και επιθετικές επιδιώξεις της ελληνικής αστικής τάξης, αποτελεί «εκχώρηση κυριαρχικών δικαιωμάτων». Η πάλη για την ειρήνη και για την αποτροπή του πολέμου ταυτίζεται με τον «πασιφισμό» και ακόμα χειρότερα, ταυτίζεται με την «ιμπεριαλιστική ειρήνη» που επιδιώκουν οι ΗΠΑ στην περιοχή.

Να πως συνοψίζεται η λογική του αρθρογράφου:

«Άρνηση των επιθετικών διεκδικήσεων της ελληνικής ολιγαρχίας = εκχώρηση κυριαρχικών δικαιωμάτων,

«Πάλη ενάντια στον πόλεμο και για την υπεράσπιση της ειρήνης=υπεράσπιση της άδικης, ιμπεριαλιστικής ειρήνης»

Η προσπάθεια ωστόσο του ΚΚΕ να καλύψει την στρατηγική υποταγή του στις αστική στρατηγική στα «εθνικά ζητήματα» με τέτοια σχήματα, αποδεικνύεται παιδαριώδης και αστήριχτη.

Από πότε αλήθεια η πάλη για την ειρήνη ταυτίζεται με τον «πασιφισμό» και «υποτάσσεται» στην «ειρήνη με το πιστόλι στον κρόταφο»; Από που προκύπτει αυτή η ταύτιση;

Κατά τη γνώμη του ΝΑΡ «τα ζητήματα των θαλάσσιων ζωνών πρέπει να αντιμετωπιστούν με βάση την αρχή της δικαιοσύνης και μέσω της έντιμης συνεννόησης μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας και άλλων γειτονικών χωρών. **Εννοείται πως αυτό δε μπορεί να υλοποιηθεί από αντεργατικές, αντιδραστικές, φιλοπόλεμες και Νατοϊκές κυβερνήσεις όπως οι σημερινές ή στο πλαίσιο του ανταγωνισμού των αστικών τάξεων σε Ελλάδα και Τουρκία.** Μπορεί να γίνεται όμως ένας ορατός δρόμος διεξόδου από τη στιγμή που σε Ελλάδα και Τουρκία θα επιβάλλεται από το εργατικό-λαϊκό κίνημα έξοδος από ΝΑΤΟ και ΕΕ, απαγκίστρωση από επιθετικές συμμαχίες με ΗΠΑ, Ισραήλ ή Ρωσία, περιορισμό των στρατιωτικών δαπανών, ανατροπή των αντεργατικών και δολοφονικών για τους πρόσφυγες πολιτικών και ανατροπή τελικά των αστικών τάξεων στις δύο χώρες. Δηλαδή, είναι **υπόθεση μάχης** των εργατικών και λαϊκών κινήματων στις δύο χώρες σε αντικαπιταλιστική και αντιιμπεριαλιστική κατεύθυνση» (Πανελλαδικό Σώμα του ΝΑΡ, Γενάρης 2020)

Σύμφωνα με το ΝΑΡ ο ελληνοτουρκικός ανταγωνισμός είναι ένας αστικός ανταγωνισμός, επιθετικός και αντιδραστικός και από τις δύο πλευρές του Αιγαίου, παρότι αυτός ασκείται με διαφορετικές μορφές. Η όξυνση της αντιπαράθεσης, οι πολεμικές προετοιμασίες και κίνδυνοι και ο πιθανός πόλεμος έχουν άδικο και αντιδραστικό χαρακτήρα. Με βάση τα παραπάνω το **κρίσιμο ζήτημα σήμερα** για το εργατικό και λαϊκό κίνημα και την κομμουνιστική αριστερά είναι να αναπτύξει την διεθνιστική δράση με τους εργάτες και το κίνημα στην Τουρκία, **καλλιεργώντας την δυσπιστία και την αντίθεση στην πολιτική και των δύο αστικών τάξεων.** Σε περίπτωση δε **πολέμου στόχος είναι να ανατραπεί η αστική τάξη της χώρας μας, να συμβάλλουν ώστε να δημιουργηθούν επαναστατικές συνθήκες.**

Στο Πανελλαδικό Σώμα του ΝΑΡ τον Ιανουάριο του 2020 διαπιστωνόταν επίσης: «Ειδικά στην Ελλάδα, οι κυβερνήσεις (ΝΔ τώρα και ΣΥΡΙΖΑ παλιότερα) και η αστική τάξη επιδιώκουν να αναβαθμιστούν και κοινωνικό-οικονομικά και γεωπολιτικά. Ταυτόχρονα μέσω του αντιδραστικού άξονα Ελλάδας-Κύπρο-Αιγύπτου-Ισραήλ και την συστράτευση με ΗΠΑ και ΕΕ, στο πλαίσιο του άδικου και από τις δύο πλευρές ανταγωνισμού ελληνικού-τουρκικού κεφαλαίου, το εγχώριο κεφάλαιο προβαίνει και αυτό με την σειρά του σε επιθετική εξωτερική πολιτική (ΑΟΖ, 12 ναυτικά μίλια) προσπαθώντας να παίξει ρόλο εγγυητή των ενεργειακών και εμπορικών ροών στη Νοτιοανατολική Μεσόγειο. Πρόκειται για μια ιδιαίτερα επικίνδυνη πολιτική, που ήδη πλήττει βαριά τους εργαζόμενους, την κοινωνική πλειονότητα, τη νεολαία, τα

δημοκρατικά δικαιώματα και τους πρόσφυγες και μετανάστες, που αν και θύματα των πολέμων και της οικονομικής καταστροφής, στοχοποιούνται και αντιμετωπίζονται από κυβέρνηση, ΕΕ, εθνικιστές ως “εχθροί”».

Κομμάτι της κριτικής του ΚΚΕ για τον πασιφισμό του ΝΑΡ είναι και η στάση του στην περίπτωση που ξεσπάσει πόλεμος.

Το ΚΚΕ υποτίθεται ότι δίνει την μάχη αυτή με στόχο να προσεγγίσει την ένοπλη επανάσταση ενάντια στην αστική τάξη. Στην ουσία η λογική που διαπερνά τα κείμενα αυτά είναι: «σε περίπτωση πολέμου θα καταταγούμε, αποφεύγοντας «πασιφιστικές αυταπάτες», θα οπλιστούμε, και στις κατάλληλες συνθήκες, θα ανατρέψουμε την αστική τάξη». Έτσι η πάλη «για τα κυριαρχικά δικαιώματα» γίνεται ένα «όχημα», για τον «οπλισμό του λαού» και τελικά την επαναστατική αλλαγή. Αυτά βέβαια κυρίως αφορούν τη συζήτηση και «επεξηγήσεις» των γραφείων και των κομματικών σωμάτων. Διότι κατά τα άλλα, στα κυρίαρχα ΜΜΕ, πρωταγωνιστεί η ρητορική αποκλειστικά για την «τουρκική επιθετικότητα» δια μέσου κυρίως των παρεμβάσεων του Δ. Κουτσούμπα.

Είναι δύσκολο ωστόσο να πιστέψει κανείς ότι ένα κόμμα με την πείρα του ΚΚΕ μπορεί να καταφεύγει σε τέτοιες **σοφιστείες** για να δικαιολογήσει την πολιτική του. Μια πολιτική πρόταση και μάλιστα επαναστατικού χαρακτήρα, για να κερδίσει τις μάζες, απαιτεί σταθερή, μακρόχρονη, ανοιχτή μάχη μέσα στον λαό. Δεν μπορεί ποτέ κανείς να κερδίσει με «κόλπα», με λογικές τύπου «πολεμάμε στο όνομα των «κυριαρχικών δικαιωμάτων» και..στον δρόμο «κάνουμε επανάσταση ενάντια στη δική μας αστική τάξη».

Γράφει ο ΛΑ στο άρθρο του: «ποια πρέπει να είναι όμως η στάση του εργατικού και λαϊκού κινήματος στην περίπτωση που εκδηλωθεί μια τοπική ή γενικευμένη πολεμική σύρραξη; (...) Το βασικό ζήτημα που βρίσκεται έξω από το πεδίο της οπτικής των διάφορων ομοιομορφιστικών ομάδων είναι ότι η εξέλιξη του ιμπεριαλιστικού πολέμου και οι καμπές που παρουσιάζονται κατά τις διάφορες φάσεις της στρατιωτικής αναμέτρησης δύο καπιταλιστικών κρατών είναι που μπορούν να οδηγήσουν σε συνθήκες **προσωρινής ισορροπίας του συσχετισμού δύναμης ανάμεσα σε εκμεταλλευτές και εκμεταλλεόμενους**. Κάτι που δεν εκφράζεται από την αρχή των πολεμικών συγκρούσεων.»

Τι σημαίνει αυτή η περικοκλάδα; Τι σημαίνει ότι στις διάφορες φάσεις της στρατιωτικής αναμέτρησης, μπορεί να οδηγηθούμε σε συνθήκες «προσωρινής ισορροπίας ανάμεσα σε εκμεταλλευτές και εκμεταλλεόμενους»; Άγνωστο.

Πάμε στο συμπέρασμα του ΛΑ: «Άρα είναι μεγάλη η ευθύνη της επαναστατικής πρωτοπορίας με την ανάλογη κλιμάκωση της δράσης και της παρέμβασής της να προετοιμάσει την εργατική τάξη και το λαό, ώστε στην περίοδο εκδήλωσης επαναστατικής κατάστασης να πραγματοποιήσουν την ανατροπή της αστικής εξουσίας που μπαίνει πλέον ως άμεσο καθήκον στην ημερήσια διάταξη και αποτελεί το μοναδικό όρο για το τέλος του πολέμου προς όφελος του λαού».

Ο αρθρογράφος φαίνεται να θεωρεί ότι η επαναστατική κατάσταση δημιουργείται από μόνη της, σχεδόν νομοτελειακά, πράγμα που δεν συμβαίνει. Η φρίκη του πολέμου δεν ωριμάζει αυτόματα την επανάσταση, ώστε μια «ένοπλη πρωτοπορία» να μένει να την πραγματώσει. Για να δημιουργηθεί «επαναστατική κατάσταση» θα πρέπει η επαναστατική πρωτοπορία, σε ένα μακρόχρονο αγώνα να δίνει μάχη να πείσει ότι ο πόλεμος είναι άδικος (εφόσον μιλάμε για ιμπεριαλιστικό πόλεμο) από όλες τις πλευρές, ότι και η «δική μας χώρα», η «δική μας πατρίδα» έχει στον πόλεμο αυτό θέση αντιδραστική, να αποκαλύπτει τις επιδιώξεις και τις μεθοδεύσεις της «δικής μας αστικής τάξης», να ξεσκεπάζει τον αντιδραστικό χαρακτήρα του συνθήματος «υπερασπίζουμε την πατρίδα» (σήμερα «τα κυριαρχικά δικαιώματα της πατρίδας»), να αποκαλύπτει ότι αυτά τα «δικαιώματα» είναι «δικαιώματα» σε βάρος άλλων λαών, να καλλιεργεί τον διεθνισμό.

Τότε ναι, μπορεί να δημιουργηθεί μία κατάσταση, όπου «οι μάζες πια δεν θέλουν να κυβερνούνται όπως πριν» και να επαναστατήσουν. Να δουν σαν διέξοδο για να μην γίνει πόλεμος ή για σταματήσει το σφαγείο, αν έχει ξεκινήσει, την επανάσταση, όπως τον Οκτώβρη του 1917 στη Ρωσία. Με δικαιολόγηση και αριστερή στήριξη των επιθετικών αστικών διεκδικήσεων, δεν «ωριμάζουν οι επαναστατικές συνθήκες», όπως παρηγορούν τα μέλη του ΚΚΕ οι αρθρογράφοι της ΚΟΜΕΠ. Άλλα πράγματα ωριμάζουν...

Το ΝΑΡ θεωρεί σαν πιο κατάλληλο σύνθημα για αυτή την περίοδο το **«Πάλη για την ειρήνη και την αποτροπή του πολέμου-δεν πολεμάμε για τα συμφέροντά τους, αγωνιζόμαστε για τα δικαιώματά μας»**. Αναδεικνύει τον χαρακτήρα του πολέμου (τα συμφέροντά τους), σε σχέση με τα δικαιώματα της εργατικής τάξης και του λαού.

Το ΚΚΕ διαστρεβλώνει το σύνθημα μένοντας αόριστα στο «δεν πολεμάμε». Όμως το σύνθημα αυτό δεν είναι κυρίως ένα σύνθημα με χρησιμότητα τη στιγμή που θα ξεσπάσει ο πόλεμος. **Είναι ένα σύνθημα για το «τώρα», που κρίνει το τι μπορεί να γίνει «τότε».**

Η κατεύθυνση αυτή, επιδιώκει να αναδείξει την αντίθεση «δεν πολεμάμε» σε έναν αντιδραστικό πόλεμο για τα δικά τους συμφέροντα, με το «πολεμάμε για τα δικαιώματά μας»! Γιατί ναι, πρέπει σήμερα το κίνημα να βροντοφωνάξει, «δεν πολεμάμε για τα πετρέλαιά σας, τις ΑΟΖ, τα κέρδη σας». Πολεμάμε για τα δικαιώματά μας.

Δεν προδιαγράφει αυτό το σύνθημα, τις μορφές της δράσης που θα πρέπει να ακολουθήσει μια επαναστατική πρωτοπορία όταν (και αν) ξεσπάσει πόλεμος. Ο συνδυασμός και η ιεράρχηση των δράσεων, μέσα και έξω από το στρατό, κρίνεται συγκεκριμένα ανάλογα με τις συνθήκες και το συσχετισμό που θα διαμορφώνει η γραμμή της ανοιχτής διαπάλης ενάντια στον άδικο και αντιδραστικό πόλεμο και από τις δύο μεριές του Αιγαίου. Αυτό ισχύει ακόμη και αν αυτός δεν εκδηλωθεί με την **κλασική στρατιωτική μορφή** ή/και όταν αυτός εκδηλώνεται ήδη ως **πόλεμος κατά των προσφύγων**, μορφή την οποία το ΚΚΕ τουλάχιστον υποτιμά.

Αντίθετα, με το να λες και να επιμένεις ότι το κύριο σήμερα είναι να «διαπαιδαγωγηθούν οι μάζες» με το **«θα πολεμήσουμε»**, με το να επιμένει το ΚΚΕ στην πρόταση των «κυριαρχικών δικαιωμάτων» και όχι του αντιδραστικού χαρακτήρα του πολέμου και από τις δύο πλευρές, **τελικά αυτό που μένει είναι «θα πολεμήσουμε για τα κυριαρχικά δικαιώματα».**

Πασιφισμός σημαίνει «παλεύουμε για την ειρήνη» έξω από τις πραγματικές πολιτικές προϋποθέσεις της υπεράσπισής της, που είναι η σύγκρουση με την αστική τάξη, την πολιτική, τις κυβερνήσεις της και τις διεθνείς της διασυνδέσεις.

«Αποδοχή της ιμπεριαλιστικής ειρήνης», της «ειρήνης με το πιστόλι στον κρόταφο» σημαίνει αποδέχομαι ότι λέει η αντίπαλη αστική τάξη, στο όνομα της ειρήνης.

Ούτε το ένα, ούτε το άλλο υπάρχει στην πολιτική του ΝΑΡ.

Αντίθετα, η πολιτική του ΚΚΕ δικαιολογεί τις επιθετικές πλευρές της πολιτικής της αστικής τάξης, ενώ στα λόγια μιλάει για «ιμπεριαλιστικούς πολέμους». Αυτό κάνει στις ελληνοτουρκικές διαφορές, αυτό έκανε και στην, ακόμα πιο καθαρή περίπτωση του «Μακεδονικού» όταν ανακάλυπτε αλυτρωτισμούς και κινδύνους σε μια συμφωνία κατάφωρα ανισοβαρή σε όφελος της Ελλάδας.

«Πόλεμος και ειρήνη»

Για να στηρίξει αυτά τα χοντροκομμένα συμπεράσματα ο ΛΑ, χρησιμοποιεί δύο ακόμα «επιχειρήματα».

Το πρώτο, αφορά την σχέση πολέμου-ειρήνης, και το δεύτερο, την σχέση οικονομίας-πολιτικής.

Στο **ζήτημα της σχέσης πολέμου-ειρήνης** ο ΛΑ σχετικοποιεί τόσο πολύ την ξεχωριστή σημασία του πολέμου, ώστε τελικά ο πόλεμος και η ειρήνη αποκτούν περίπου την ίδια σημασία. Μικρή σημασία σύμφωνα με τον συγγραφέα παίζει το αν έχουμε «ειρηνικές» διευθετήσεις και ανταγωνισμούς ανάμεσα στους καπιταλιστές ή αν οδηγήσουν τους λαούς στο σφαγείο ενός νέου πολέμου. Το θέμα είναι ότι και η «ειρήνη» και ο «πόλεμος» είναι «ιμπεριαλιστικοί».

Γράφει σχετικά: «Γίνεται λοιπόν φανερό ότι η οπορτουνιστική διαστρέβλωση της πραγματικής σχέσης ανάμεσα στην όξυνση των ανταγωνισμών, στον ιμπεριαλιστικό πόλεμο και την ιμπεριαλιστική ειρήνη, εκφράζεται με την απολυτοποίηση του πολέμου ως κάτι το τελείως αντίθετο και ξεχωριστό από την ιμπεριαλιστική ειρήνη. Αναιρείται πρακτικά στην ανάλυσή τους ότι η «ειρηνική» περίοδος του καπιταλισμού είναι αυτή που γεννά τις συνθήκες για την εκδήλωση του πολέμου. Γ' αυτό προτείνουν και την ιμπεριαλιστική ειρήνη ως το «γιατρικό» για να μην οδηγηθούμε σε πολεμική εμπλοκή.

Αυτό είναι κομβικής σημασίας ζήτημα, καθώς αφορά τη διαμόρφωση της πολιτικής γραμμής πάλης του εργατικού-λαϊκού κινήματος. Προτείνοντας οι οπορτουνιστές ως λύση του προβλήματος την αιτία που γεννά το πρόβλημα, διαμορφώνουν γραμμή εγκλωβισμού εργατικών και λαϊκών συνειδητήσεων στα όρια της αστικής εξουσίας αποθεώνοντας το «ειρηνικό» της προσωπείας.

Πολλές φορές μπορεί να πάρει κανείς μια σωστή γενικά θέση και να την κάνει **καρικατούρα**. Είναι προφανώς σωστό ότι οι ιμπεριαλιστικοί ανταγωνισμοί στις «ειρηνικές περιόδους», όταν παροξύνονται γεννάνε τον ιμπεριαλιστικό πόλεμο. Όμως αν το εργατικό κίνημα, αντί να περιγράφει με μελανά χρώματα τον κίνδυνο του πολέμου, αντί να σηκώνει ανάστημα σε κάθε βήμα κλιμάκωσης της έντασης και των εξοπλισμών, αντί να καλεί σε πανστρατιά για την αποτροπή ενός άδικου ιμπεριαλιστικού πολέμου, ταυτίζει κάθε πάλη για την ειρήνη με τον «πασιφισμό», κάθεται και λέει «τι πόλεμος, τι ειρήνη και τα δύο είναι ιμπεριαλιστικά», τότε στην πράξη **εξωραΐζει τον πόλεμο και την πολεμική προετοιμασία** και πάντως δεν φτιάχνει εκείνο τον πολιτικό, ιδεολογικό, πολιτιστικό περιβάλλον, που οδηγεί σε αγώνα για την αποτροπή του!!

Και εδώ έρχεται το δεύτερο ερώτημα. **Μπορεί το εργατικό-λαϊκό κίνημα και η αριστερά να αποτρέψουν τον πόλεμο ή είναι αναπόφευκτος;** Δυστυχώς ο συγγραφέας απαντάει το δεύτερο!

«Η ανάλυση των οπορτουνιστικών δυνάμεων αντιστρέφει στην ουσία τη σχέση ανάμεσα στην οικονομία και την πολιτική, εστιάζει σε επιμέρους πολιτικές επιλογές, κινήσεις, ελιγμούς και στρατιωτικές ενέργειες, θέτοντας σε δεύτερη μοίρα την οικονομική ουσία του ιμπεριαλισμού, την κυριαρχία του μονοπωλίου, που είναι η βάση της όξυνσης των ανταγωνισμών.

Το ΚΚΕ έχει αναδείξει ότι η διεκδίκηση των ζωτικών συμφερόντων κάθε πλευράς των ανταγωνιζόμενων κρατών θα πάρει πολλές μορφές, από τη διπλωματική οδό, τη σύναψη εμπορικών συμφωνιών, επιθετικών στρατιωτικών ενεργειών και τυχοδιωκτισμών, μέχρι και την ανοιχτή πολεμική σύγκρουση. Δεν είναι όμως οι διάφορες «τυχοδιωκτικές» ενέργειες που δημιουργούν το σφοδρό ανταγωνισμό ανάμεσα στα καπιταλιστικά κράτη, αλλά το αντίστροφο.

Η παραπάνω γραμμή του οπορτουνισμού καλλιεργεί τη λαθεμένη αντίληψη ότι θα μπορούσε να υπάρξει μια διαφορετική, «μη ιμπεριαλιστική» πολιτική, στο πλαίσιο της ΕΕ, του ΝΑΤΟ και με απείραχτη την εξουσία του κεφαλαίου, που δε θα είχε «τυχοδιωκτικά χαρακτηριστικά» και θα μπορούσε να δώσει οριστική λύση στους ενδοϊμπεριαλιστικούς ανταγωνισμούς (...) Βγαίνει έτσι ότι τα μονοπώλια στην οικονομία μπορούν να συνυπάρχουν με έναν όχι μονοπωλιακό, όχι βίαιο, όχι αρπακτικό τρόπο δράσης στην πολιτική».

Κατ' αρχήν, είναι απορίας άξιο σε ποιο κείμενο του ΝΑΡ ή της ΑΝΤΑΡΣΥΑ ο συγγραφέας βρήκε ότι μπορούν να λυθούν οι αντιθέσεις στην περιοχή στο πλαίσιο της ΕΕ, του ΝΑΤΟ και με απείραχτη την εξουσία του

κεφαλαίου. Καλός είναι ο οίστρος να αποδείξει ότι ο «οπορτουνισμός» προτείνει «μια συνεννόηση των αστικών τάξεων μέσα στο πλαίσιο της ΕΕ και του ΝΑΤΟ», αλλά η αλήθεια είναι ότι σε όλες του τις αποφάσεις το ΝΑΡ προτείνει αγώνα για κλονισμό και ανατροπή της εξουσίας του κεφαλαίου, την έξοδο από τους ιμπεριαλιστικούς μηχανισμούς, και βλέπει την αποτροπή του πολέμου και την υπεράσπιση της ειρήνης στην περιοχή, σαν **πλευρά** αυτής της πορείας.

Είναι αλήθεια ότι οι καπιταλιστικές αντιθέσεις γεννούν την τάση προς τον πόλεμο, ότι ο πόλεμος έχει οικονομική βάση. Όμως το αν θα υλοποιηθούν οι τάσεις αυτές ή όχι, το αν θα εκδηλωθεί ο πόλεμος ή θα αποτραπεί, είναι διακύβευμα, είναι αποτέλεσμα της πάλης των τάξεων, όχι «σιδερένιος νόμος» που θα υλοποιηθεί οπωσδήποτε. Αν ήταν έτσι, τότε δεν έχει κανένα νόημα, ούτε η ταξική πάλη, ούτε η αριστερά, ούτε οι αγώνες.

Στην «οικονομική λογική» του καπιταλισμού είναι οι εργάτες να ζουν στο όριο της επιβίωσης. Γιατί παλεύουμε τότε- και σε κάποιες περιόδους το κίνημα επιβάλλει- αυξήσεις στους μισθούς; Στην «οικονομική λογική» του συστήματος είναι η πλήρης ελευθερία του κεφαλαίου. Γιατί τότε παλεύουμε και σε κάποιες περιόδους επιβάλλουμε συλλογικές συμβάσεις; Έτσι λοιπόν και στην «οικονομική λογική του συστήματος είναι ο πόλεμος». Αλλά είναι θέμα της ταξικής πάλης αν θα εκδηλωθεί ο πόλεμος ή όχι, αν οι αστικές τάξεις τολμήσουν τον πόλεμο ή όχι. Γιατί πράγματι, αν οι αστικές τάξεις νοιώσουν να κινδυνεύει η εξουσία τους, τότε και μόνο τότε, θα διστάσουν να κάνουν πόλεμο με τους ανταγωνιστές τους. Αν έχουν τους λαούς δεμένους πίσω τους, με «νομιμοποιημένο» το σφαγείο, τίποτε δεν θα τους εμποδίσει! Και αυτό το «δέσιμο» του λαού στην ουρά της αστικής πολιτικής, είναι που κάθε άλλο παρά αντιπαλεύει με την πολιτική του το ΚΚΕ.

Για το προσφυγικό και μεταναστευτικό ζήτημα

Απαράδεκτη είναι η θέση που διατυπώνεται στην ΚΟΜΕΠ και για το προσφυγικό και μεταναστευτικό ζήτημα.

Το ΚΚΕ αντιμετωπίζει το ζήτημα αυτό, όχι κυρίως από την σκοπιά των δικαιωμάτων των προσφύγων και μεταναστών, αλλά από την σκοπιά του ελληνοτουρκικού ανταγωνισμού και των θέσεων του ελληνικού κράτους για αυτόν. Έτσι, αντικειμενικά, υποχωρεί στις αντιδραστικές θεωρίες ότι οι πρόσφυγες είναι «ενεργούμενα του Ερντογάν», αποτελούν «ασύμμετρη απειλή»[5] και άρα με αυτό το κριτήριο (και όχι με το κριτήριο ότι «έχουν δικαιώματα») δεν μπορεί να αντιπαρατεθεί στα ρατσιστικά όργια που συμβαίνουν στον Έβρο!

Η κριτική ενάντια στο ΝΑΡ και την ΑΝΤΑΡΣΥΑ στο συγκεκριμένο ζήτημα είναι αστεία. Το ΝΑΡ δεν είπε ποτέ «σύνορα ανοιχτά» γενικά και αόριστα, είπε «σύνορα ανοιχτά για τους πρόσφυγες και τους μετανάστες»! Και φυσικά παλεύουμε για ανοιχτά σύνορα και όχι για φράχτες, Frontex, εθνοφύλακες, σκυλιά, κάμερες ακροδεξιά, καταστολή.

Αλλά, όταν το να περάσουν οι πρόσφυγες και να ζητήσουν άσυλο το ΚΚΕ το θεωρεί «ασύμμετρη απειλή», πως θα αντιπαρατεθεί μετά στον ακροδεξιό εσμό; Το ΚΚΕ πραγματικά λέει «μακριά από δω και όπου θέλουν ας πάνε. Στην Τουρκία ή στην Ευρώπη».

Η πολυγλωσσία του ΚΚΕ

Τι υποστηρίζει τελικά το ΚΚΕ πάνω στα καίρια αυτά ζητήματα; Ποια είναι η πρόταση και οι βασικές θέσεις για να αποφύγουμε την όξυνση του ελληνοτουρκικού ανταγωνισμού και την κλιμάκωση του πολεμικού κινδύνου;;

Το ΚΚΕ αρνείται την κλιμάκωση της αντιπαραθέσεως και της πολεμικής απειλής.

Αρνείται την «ιμπεριαλιστική επιδιαιτησία» και την προσφυγή στην Χάγη.

Αρνείται τις άμεσες διαπραγματεύσεις, γιατί ότι «αποτέλεσμα και να έχουν θα στρέφονται ενάντια στους λαούς». «Σε τελική ανάλυση», γράφει ο ΛΑ, «όποιο και να είναι το αποτέλεσμα μιας τέτοιας συμφωνίας, (σ.σ. Ελλάδας – Τουρκίας) είτε η πλάστιγγα της μοιρασιάς γείρει προς τη μεριά της αστικής τάξης της Ελλάδας είτε προς τη μεριά της αστικής τάξης της Τουρκίας, το πραγματικά αρνητικό αποτέλεσμα θα είναι για τους λαούς της περιοχής».

Όμως στην συνάντησή του με την Πρόεδρο της Δημοκρατίας, ο Δ. Κουτσούμπας δήλωσε: «Φυσικά η λύση δεν είναι η πολεμική εμπλοκή. Η λύση βρίσκεται στην ειρήνη, στη φιλία ανάμεσα στους λαούς, **η λύση βρίσκεται βεβαίως σε διαπραγματεύσεις**, η λύση βρίσκεται στο να φύγουμε από τις λυκοσυμμαχίες του ΝΑΤΟ και της ΕΕ». [6]

Και ποιο θα είναι το αντικείμενο των «διαπραγματεύσεων» για το οποίο μιλάει ο Δ. Κουτσούμπας, αν όχι μια συμφωνία;

Η αναγνώριση ότι το Αιγαίο και η Α. Μεσόγειος αποτελούν «ειδικές περιπτώσεις», αποτελεί υιοθέτηση πλευρών της τουρκικής εξωτερικής πολιτικής στην ερμηνεία του Διεθνούς Δικαίου, που γράφει ο ΛΑ ή ισχύει ότι «το Αιγαίο και η Μεσόγειος, ιδίως η Ανατολική Μεσόγειος, ανήκουν στην κατηγορία των κλειστών-ημίκλειστων θαλασσών, έχουν τις δικές τους ιδιαιτερότητες και δυσκολίες στην οριοθέτηση των θαλάσσιων ζωνών», που γράφει ο ΓΜ;

Το ΚΚΕ αδυνατεί να συνομιλήσει στα σοβαρά, ακόμη και με τον εαυτό του....

Το ΚΚΕ υποστηρίζει την επέκταση των χωρικών υδάτων στα 12 ν.μ. «εδώ και τώρα» ή το βλέπει με «υπευθυνότητα» λαμβάνοντας υπόψη τους κινδύνους ή είναι αντίθετο σε κάθε αλλαγή συνόρων;

Παρά τις σοβαρές μας διαφωνίες, δεν μας είχε συνηθίσει το ΚΚΕ στην πολυγλωσσία. Αλλά εκεί οδηγεί η άκομψη προσπάθεια να συμβιβάσει τα ασυμβίβαστα: **Και** να πείσει την βάση του **και** να μην ξεκόβει με την αστική πολιτική.

Η περίπτωση του Μακεδονικού και οι αφελείς όσο και επικίνδυνες προσδοκίες

Στην πραγματική ζωή τα πράγματα είναι πολύ συγκεκριμένα. Η αστική τάξη στην Ελλάδα παίζει με τη φωτιά του πολέμου, ενδυναμώνει τα εθνικιστικά και αντιπροσφυγικά αισθήματα, ερωτοτροπεί ανοιχτά με πολεμικά επεισόδια, ξοδεύει περίπου μισό εκατομμύριο ευρώ τη μέρα (στοιχεία πρώτου πενταμήνου 2020) μόνο για τα «λειτουργικά έξοδα» του ανταγωνισμού στο Αιγαίο.

Καθόλου δε θα διστάσει να θέσει σε κίνδυνο ζωές τόσο Ελλήνων φαντάρων όσο και κατοίκων στα χερσαία ή νησιωτικά σύνορα με την Τουρκία.

Την ίδια στιγμή ωστόσο, είναι απολύτως βέβαιο, ότι όλα αυτά δεν κινούνται από υπερπατριωτικό οίστρο, αλλά ως **μέθοδος διαπραγμάτευσης και διαμόρφωσης συσχετισμών** απέναντι στην τουρκική αστική τάξη και πάντα στο πλαίσιο της τήρησης του ρόλου της στο πλαίσιο του ΝΑΤΟ και της συμμαχίας με ΗΠΑ, Αίγυπτο, Ισραήλ. Όπως τον τυχοδιωκτισμό και την καταστροφή της Μικράς Ασίας το 1922 ακολούθησε το «Σύμφωνο Φιλίας Βενιζέλου-Ατατούρκ» το 1930, έτσι και σήμερα, μια χαρά μπορούν **οι αστικές τάξεις να καθίσουν ως ομοτράπεζοι** για το μοίρασμα την επόμενη στιγμή του μακελειού, με τις απαραίτητες τότε **«υποχωρήσεις»** που ως δια μαγείας τότε θα θεωρηθούν «λογικές και έντιμες». Μη ξεχνάμε άλλωστε ότι κατά τα άλλα οι αστικές τάξεις των δύο χωρών είναι σύμμαχοι στο ΝΑΤΟ, συνέταιροι στο μαρτύριο των προσφύγων, συνεργάζονται κατά της «τρομοκρατίας» και της Αριστεράς αλλά και κάνουν επενδύσεις η μία στο χώρο της άλλης, ακόμη και σε νευραλγικούς τομείς.

Αργά ή γρήγορα τα πράγματα θα πάνε προς τα εκεί και στο θέμα των ΑΟΖ, πάντα και με την επιδιαιτησία ΗΠΑ και ΝΑΤΟ, αλλά και την πίεση των πολυεθνικών εξόρυξης που βασικά «θέλουν να κάνουν τη δουλειά τους», δηλαδή να αρπάξουν για την τσέπη τους ότι βρεθεί. Ήδη με την οριοθέτηση ΑΟΖ μεταξύ Ελλάδας και Ιταλίας, το ελληνικό κράτος έστειλε στον κάλαθο των αχρήστων πολλά από τα έωλα επιχειρήματα του όπως αυτό για την πλήρη επήρεια σε ΑΟΖ όλων των νησιών, ανεξάρτητα από θέση, μέγεθος και άλλους παράγοντες.

Αν η ηγεσία του ΚΚΕ θεωρεί ότι υπερακοντίζοντας σε τυχοδιωκτικές «εθνικές διεκδικήσεις» και «αντιτουρκισμό», θα δρέψει καρπούς από την πληγωμένη «εθνική περηφάνεια» την ώρα του «συμβιβασμού με την Τουρκία», είναι βαθιά νυχτωμένη. Την ίδια υπόθεση έκανε στην περίπτωση του Μακεδονικού με ανιστόρητες τοποθετήσεις, που τελικά συνηγόρησαν υπέρ της ΝΔ, αλλά και των «Μακεδονομάχων» της ακροδεξιάς «Ελληνικής Λύσης».

Ο ιμπεριαλιστικός Α΄ Παγκόσμιος πόλεμος και οι «αμυνίτες»

Σύμφωνα με το 20ό Συνέδριο του ΚΚΕ, ενδεχόμενος ελληνοτουρκικός πόλεμος είναι «ιμπεριαλιστικός και από τις δύο πλευρές, ασχέτως ποιος είναι πρώτος επιτιθέμενος». Παρακάτω η απόφαση του Συνεδρίου αναδεικνύει την ανάγκη «να μην έχει ο λαός καμιά εμπιστοσύνη στην αστική κυβέρνηση» καθώς «δεν μπορεί -ούτε μπορούσε ποτέ- να υπάρξει “εθνική ενότητα” ανάμεσα στην αστική και την εργατική τάξη, σε κάθε κράτος».

Σύμφωνα με το ΓΜ (ΚΟΜΕΠ 2^ο τ. σελ. 44), «οι κομμουνιστές ενδιαφέρονται για τις θαλάσσιες ζώνες και την οριοθέτησή τους» καθώς «η εργατική τάξη, τα λαϊκά στρώματα και τα παιδιά τους έχουν τη δική τους πατρίδα και δεν εκχωρούν τα κυριαρχικά δικαιώματα στην εγχώρια αστική τάξη ή στην αστική τάξη άλλου κράτους». Ο ΛΑ επίσης, στο άρθρο του (ο. π. σελ. 67) κατηγορεί τις «οπορτουνιστικές δυνάμεις» για την άρνησή τους «να διαχωρίσουν την πατρίδα της αστικής τάξης από την **πατρίδα της εργατικής τάξης και του λαού**» συνεχίζοντας: «Η εναντίωση σε ξένη αστική τάξη ως εισβολέα και στην εγχώρια αστική τάξη αποτελεί προγραμματική θέση του ΚΚΕ και είναι προφανές γιατί τα κυριαρχικά δικαιώματα και ο εγχώριος πλούτος της χώρας αφορούν τις μελλοντικές δυνατότητες της εργατικής εξουσίας».

Ο Λένιν για έναν άλλο ιμπεριαλιστικό πόλεμο (τον Α΄ Παγκόσμιο) έγραφε: «Το ζήτημα ποια ομάδα άρχισε πρώτη τις πολεμικές επιχειρήσεις ή κήρυξε πρώτη τον πόλεμο δεν έχει καμιά σημασία για τον καθορισμό της τακτικής των σοσιαλιστών. Οι φράσεις για υπεράσπιση της πατρίδας, για απόκρουση της εχθρικής εισβολής, για αμυντικό πόλεμο κτλ. αποτελούν και από τη μια και από την άλλη πλευρά καθαρή εξαπάτηση του λαού» (Άπαντα τ. 26 σελ. 162). Για να γίνει ακόμα πιο σαφές τόνισε στο ίδιο κείμενο (ο. π. σελ. 166) ότι «σε κάθε χώρα η πάλη ενάντια στη δική της κυβέρνηση που διεξάγει ιμπεριαλιστικό πόλεμο, δεν πρέπει να σταματά μπροστά στο ενδεχόμενο ήττας αυτής της χώρας, σαν αποτέλεσμα αυτής της ζύμωσης».

Το ΚΚΕ αναγνωρίζει ότι ο πόλεμος προωθεί τα συμφέροντα και αποτελεί συνέχεια της πολιτικής των κρατών ή/και τάξεων από την προηγούμενη περίοδο. Όπως γράφεται: «η ελληνική αστική τάξη και τα κόμματά της συμμετέχουν σε ιμπεριαλιστικές ενώσεις και αποστολές που καταπατούν δικαιώματα άλλων λαών. Η πολιτική τους κινείται στις ράγες των ανταγωνισμών κι έχουν το στίγμα της συννενοχής σε περίπτωση, π.χ., ιμπεριαλιστικού πολέμου με την Τουρκία» (ΚΟΜΕΠ 2^ο τ. σελ. 53). Ωστόσο, αντί των λενινιστικών θέσεων που αναφέρθηκαν παραπάνω, τελικά προτάσσει τα «κυριαρχικά δικαιώματα», την «υπεράσπιση της εδαφικής ακεραιότητας» και τον «εθνικοαπελευθερωτικό αγώνα σε περίπτωση ξένης κατοχής» (ο. π. σελ. 67).

Ο Λένιν και οι μπολσεβίκοι αντιμετώπιζαν κατά τη διάρκεια του Α΄ Παγκόσμιου το **ρεύμα του «αμυντισμού»**. Έγραφε λοιπόν: «Ο μαζικός εκπρόσωπος του αμυντισμού βλέπει τα πράγματα απλά,

μικροαστικά: “εγώ δεν θέλω προσαρτήσεις, ο γερμανός ρίχνεται πάνω μου, επομένως υπερασπίζω μια δίκαιη υπόθεση και δεν υπερασπίζω καθόλου οποιαδήποτε ιμπεριαλιστικά συμφέροντα”. Σ’ αυτό τον άνθρωπο πρέπει να εξηγήσουμε και να ξαναεξηγήσουμε πως δεν πρόκειται εδώ για τις προσωπικές του επιθυμίες, μα για τις μαζικές, ταξικές, πολιτικές σχέσεις και συνθήκες, για τη σύνδεση του πολέμου με τα συμφέροντα του κεφαλαίου και το διεθνές δίκτυο των τραπεζών κτλ.» (Άπαντα τ. 31 σελ. 160). Ή αλλιώς: «Για τον μικροαστό το σπουδαίο είναι πού βρίσκονται τα στρατεύματα, ποιος νικάει τώρα. Για το μαρξιστή το σπουδαίο είναι γιατί διεξάγεται ο δοσμένος πόλεμος που στη διάρκειά του μπορούν να νικούν τότε τα στρατεύματα του ενός και τότε του άλλου» (Άπαντα τ. 30 σελ. 83).

Το ΚΚΕ σήμερα εκτιμάει ότι ένας ενδεχόμενος ελληνοτουρκικός πόλεμος είναι συνέχεια του ανταγωνισμού των δύο αστικών τάξεων και της συμμετοχής τους σε ιμπεριαλιστικά μπλοκ, ότι και η ελληνική αστική τάξη «καταπατά τα δικαιώματα άλλων λαών», ότι πίσω κι από τις δύο πλευρές βρίσκονται μονοπώλια, πολυεθνικές και τα συμφέροντά τους. Ωστόσο σαν τους αμυνίτες του 1917 μιλάει για «εισβολή», «ξένη κατοχή» και «εδαφική ακεραιότητα». Ο Λένιν εκτιμούσε στον καιρό του ότι «η παραμικρότερη παραχώρηση στον επαναστατικό αμυντισμό είναι προδοσία του σοσιαλισμού, πλήρης άρνηση του διεθνισμού, με οποιεσδήποτε ωραίες φράσεις, με οποιουσδήποτε πρακτικούς συλλογισμούς κι αν το δικαιολογούν αυτό» (Άπαντα τ. 31 σελ. 160). Στην περίπτωση του ΚΚΕ τα πράγματα είναι ακόμα χειρότερα από τους τότε αμυνίτες καθώς **η επέκταση των χωρικών υδάτων από τα 6 στα 12 μίλια δεν είναι αμυντική αλλά επιθετική ενέργεια** και με την «πρακτική» έννοια, και **οι ΑΟΖ δεν έχουν καμία σχέση με σύνορα και εδαφική ακεραιότητα**, καθώς αποτελούν τμήματα των διεθνών θαλασσών και όχι των χωρικών υδάτων (αιγιαλίτιδας ζώνης) στα οποία ασκείται πλήρης κρατική κυριαρχία. Για να μη μιλήσουμε για την «άμυνα» και την «αναγκαία φύλαξη των συνόρων» από τους πρόσφυγες στον Έβρο και στα νησιά (ΚΟΜΕΠ 2^ο τ. σελ. 69).

Για το ΚΚΕ, εκτός από την πατρίδα της αστικής τάξης υπάρχει και μια «πατρίδα της εργατικής τάξης και του λαού» (ΚΟΜΕΠ 2^ο τ. σελ. 67). Όντως, οι απλοί άνθρωποι έχουν πατρίδα, γλώσσα ή γλώσσες, ήθη και έθιμα, τέχνη και πολιτισμό, όλα αυτά σε μια εδαφικά ορισμένη επικράτεια. Η πατρίδα αυτή έχει επίσης «στοιχεία δημοκρατικού και σοσιαλιστικού πολιτισμού» (Λένιν), παραδόσεις αγώνων κι επαναστάσεων, δείγματα εργατικού διαφωτισμού και διεθνιστικής αλληλεγγύης. Η ταξική πάλη δεν συμβαίνει στον αέρα. Η άποψή μας είναι ότι «Το προλεταριάτο δεν είναι πρώτα παγκόσμιο και μετά την κατάτμησή του διαιρεμένο σε εθνικά τμήματα· υπάρχει πρώτα απ’ όλα σε εθνική βάση. Η ταξική του συνείδηση διαμορφώνεται πάντα στην αντιπαράθεσή του με τη δική του αστική τάξη στο χώρο του εθνικού κράτους κυρίως. Η ανάπτυξη αυτής της συνείδησης είναι “ανισόμετρη”, όπως και η καπιταλιστική ανάπτυξη, και οι αντικαπιταλιστικές επαναστάσεις είναι και αυτές “εθνικές” με αυτή την έννοια· δεν συμβαίνουν ταυτόχρονα και δεν έχουν την ίδια κατάληξη παντού» (Τετράδια Μαρξισμού 2^ο τ. Η εθνική ιδέα και η εργατική χειραφέτηση).

<http://tetradia-marxismou.gr/%CE%B5%CE%B8%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CE%AE-%CE%B9%CE%B4%CE%AD%CE%B1-%CE%BA%CE%B1%CE%B9-%CE%B5%CF%81%CE%B3%CE%B1%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AE-%CF%87%CE%B5%CE%B9%CF%81%CE%B1%CF%86%CE%AD%CF%84%CE%B7%CF%83%CE%B7/>

Γι’ αυτό και μιλάμε για «ρωσική επανάσταση» ή για «ισπανικό εμφύλιο». Αυτό εννοεί άραγε και το ΚΚΕ;

Οι δύο πατρίδες είναι τελικά μία; Η «υπεράσπιση της πατρίδας» και η προσέγγιση του Λένιν

Η πατρίδα της «εργατικής τάξης και του λαού» σύμφωνα με το τελευταίο, βρίσκεται πρώτα απ’ όλα **στο μέλλον** καθώς «μέσα σ’ αυτά τα σύνορα, με την αξιοποίηση των πλουτοπαραγωγικών πηγών, θα χτιστεί η νέα σοσιαλιστική κοινωνία με κριτήριο την ευημερία του λαού» (ΚΟΜΕΠ 2^ο τ. σελ. 44). Οι «πλουτοπαραγωγικές πηγές», ο «εγχώριος πλούτος» και «τα κυριαρχικά δικαιώματα» πάνω τους που

διακυβεύονται στον ελληνοτουρκικό ανταγωνισμό, δεν είναι καθόλου φυσικά ή δεδομένα καθώς αφορούν σε θαλάσσιες ζώνες, ανακήρυξη ΑΟΖ, διεθνείς συμβάσεις με τις ερμηνείες τους και εξαρτώνται αναπόφευκτα από τη συμμετοχή σε ιμπεριαλιστικά μπλοκ (ΕΕ, ΝΑΤΟ, άξονας Ελλάδα, Κύπρου, Ισραήλ). Η αξιοποίηση αυτών των πλουτοπαραγωγικών πηγών της «πατρίδας της εργατικής τάξης» για τη σοσιαλιστική «ενημερία του λαού» στο μέλλον, προσδένει αναπόφευκτα την εργατική τάξη στο παρόν στη συστράτευση με την αστική της τάξη στον ανταγωνισμό και ενδεχομένως σε έναν πόλεμο ενάντια σε άλλους που έχουν κι αυτοί τη δική τους «πατρίδα της εργατικής τάξης».

Από τη συνολική τοποθέτηση του ΚΚΕ προκύπτει ότι αυτή η δεύτερη πατρίδα δεν έχει απλά τα ίδια σύνορα με την πρώτη, αλλά έχει και τα ίδια χωρικά ύδατα και ΑΟΖ και εναέριο χώρο (καθώς κάνει την ίδια ερμηνεία του διεθνούς δικαίου με αυτή κάνει η αστική τάξη στην Ελλάδα), τα ίδια «κυριαρχικά δικαιώματα» εν γένει. Αντιμετωπίζει επίσης την τουρκική αστική τάξη ως «εισβολέα» και τους πρόσφυγες ως «ασύμμετρη απειλή», προκρίνοντας «την αναγκαία φύλαξη των συνόρων» (ο. π. σελ. 69) ενάντια στους ξεριζωμένους. **Μάλλον οι δύο πατρίδες στην αντίληψη του ΚΚΕ, μοιάζουν σαν δυο σταγόνες νερό!**

Στα δύο άρθρα της ΚΟΜΕΠ δεν γίνεται λόγος πουθενά για «υπεράσπιση της πατρίδας», αλλά για «υπεράσπιση των συνόρων και των κυριαρχικών δικαιωμάτων» (ο. π. σελ. 68) ή υπεράσπιση της «εδαφικής ακεραιότητας» (ο. π. σελ. 53). Δικαιούται κάποιος να σκεφτεί ότι πρόκειται για το ίδιο πράγμα, χωρίς το βαρύ ηθικό και αξιακό φορτίο του όρου «πατρίδα». Ο Λένιν τοποθετήθηκε ως εξής: «Τι είναι, γενικά, “υπεράσπιση της πατρίδας”; Είναι μήπως καμιά επιστημονική έννοια παρμένη από τον τομέα της οικονομικής ή της πολιτικής κτλ.; Όχι. Είναι μονάχα η πιο διαδομένη, συνηθισμένη και κάποτε απλώς μικροαστική έκφραση που σημαίνει δικαιολόγηση του πολέμου.» (Άπαντα τ. 30 σελ. 82). Η «υπεράσπιση της πατρίδας» δεν σημαίνει τίποτα άλλο παρά τη νομιμοποίηση του πολέμου από τη μία πλευρά ως δίκαιου, αμυντικού ή απελευθερωτικού. Συνεχίζει ο Λένιν: «Πρέπει να μελετήσουμε την προπολεμική πολιτική, την πολιτική που οδηγεί και οδήγησε στον πόλεμο. Αν η πολιτική ήταν ιμπεριαλιστική, δηλ. αν υπεράσπιζε τα συμφέροντα του χρηματιστικού κεφαλαίου, λήστευε και καταπίεζε αποικίες και ξένες χώρες, τότε και ο πόλεμος που πηγάζει απ’ αυτή την πολιτική είναι ιμπεριαλιστικός πόλεμος. Αν η πολιτική ήταν εθνικοαπελευθερωτική, δηλ. αν έκφραζε ένα μαζικό κίνημα ενάντια στον εθνικό ζυγό, τότε ο πόλεμος που πηγάζει από μια τέτοια πολιτική είναι εθνικοαπελευθερωτικός πόλεμος. Ο μικροαστός δεν καταλαβαίνει ότι ο πόλεμος είναι “συνέχιση της πολιτικής” και γι αυτό περιορίζεται να λέει ότι ο “εχθρός επιτίθεται”, “ο εχθρός εισέβαλε στη χώρα μου”, χωρίς να εξετάζει γιατί διεξάγεται ο πόλεμος, από ποιες τάξεις και για ποιόν πολιτικό σκοπό».

Η λογική με την οποία αντιλαμβάνεται το ΚΚΕ τις «δύο πατρίδες», την «υπεράσπιση των συνόρων», των «κυριαρχικών δικαιωμάτων» και της «εδαφικής ακεραιότητας», τελικά συσκοτίζει τον **αντικειμενικό προσδιορισμό μιας ενδεχόμενης ελληνοτουρκικής πολεμικής σύγκρουσης** που προκύπτει ως συνέχιση μιας πολιτικής -κρατικής και ταξικής- με άλλα μέσα, όπως έλεγε ο Λένιν.

Και «ιμπεριαλιστικός πόλεμος από τις δύο μεριές» και «πόλεμος εισβολής από ξένη χώρα»;

Αν και δεν διατυπώνεται πουθενά έτσι, **το ΚΚΕ εμφανίζει την κατάσταση σαν να είναι δυνατή η ύπαρξη δύο πολέμων ταυτόχρονα, ενός ιμπεριαλιστικού, άδικου, επιθετικού κι απ’ τις δύο πλευρές, για τα συμφέροντα των δύο αστικών τάξεων, κι ενός άλλου στον οποίο η Τουρκία εισβάλλει, ο ελληνικός λαός υπερασπίζει την εδαφική ακεραιότητα της χώρας του έτοιμος για εθνικοαπελευθερωτικό αγώνα ενάντια στην ξένη κατοχή.**

Πόσο βολική είναι αυτή η ιδεατή συνύπαρξη των δύο πολέμων!

Στις αναλύσεις και στα ντοκουμέντα του ΚΚΕ, στο ένα σημείο υπάρχει ο πρώτος πόλεμος για να διατρανώσει τον επαναστατικό του χαρακτήρα και να κατακεραυνώνει τους «οπορτουνιστές» κάθε

λογής, ενώ στο άλλο σημείο βλέπει κανείς το δεύτερο πόλεμο. Με βάση τον τελευταίο, το ΚΚΕ παίρνει θέση για τις συγκεκριμένες ελληνοτουρκικές διαμάχες και τα επεισόδια που προκύπτουν, τοποθετήθηκε κατά την πρόσφατη προσφυγική «κρίση», συναντήθηκε ο Δημήτρης Κουτσούμπας με την ΠΤΔ Κατερίνα Σακελαροπούλου, και εν γένει συμμετέχει, παρά τις διακηρύξεις του, στην εθνική ενότητα με την αστική τάξη της χώρας του στα κρίσιμα «εθνικά θέματα». Ο πρώτος πόλεμος βρίσκεται στις διακηρύξεις και στην ιδεολογία του κόμματος, ενώ με βάση το δεύτερο, γίνονται οι πολιτικές επιλογές του.

Να πως τοποθετείται το ζήτημα: «Οι κομμουνιστές μάχονται κατά του ιμπεριαλιστικού πολέμου από τη σκοπιά της εξάλειψης των αιτιών που τον προκαλούν. Υπερασπίζονται την εδαφική ακεραιότητα και θα συγκρουστούν με κάθε εισβολέα, όπως απέδειξαν κατά τη διάρκεια του απελευθερωτικού αγώνα στο Έβ Παγκόσμιο ιμπεριαλιστικό Πόλεμο που το ΚΚΕ ήταν ο αιμοδότης κι εμπνευστής της μεγάλης Αντίστασης του ΕΑΜ-ΕΛΑΣ και στη συνέχεια στον ταξικό αγώνα του Δημοκρατικού Στρατού Ελλάδας [...]» (ΚΟΜΕΠ 2^ο τ. σελ. 53). Το ΚΚΕ, όπως βλέπουμε, ανακαλεί στη μνήμη συνθήκες και καταστάσεις από το Έβ Παγκόσμιο πόλεμο (με την κατοχή και το ΕΑΜ), θολώνοντας τα νερά, αποκαλώντας τον απλά «ιμπεριαλιστικό». Είναι όμως τόσο απλό το ζήτημα; Ο Λένιν έγραφε για τον Ά Παγκόσμιο: «Φανταστείτε όμως ότι ένας δουλοκτήτης που έχει 100 δούλους, πολεμάει μ' ένα δουλοκτήτη που έχει 200 δούλους, για ένα πιο δίκαιο ξαναμοίρασμα των δούλων. Είναι φανερό ότι η χρησιμοποίηση σε μια τέτοια περίπτωση της έννοιας αμυντικός πόλεμος ή υπεράσπιση της πατρίδας θα ήταν καθαρή πλαστογραφία της ιστορίας [...]» (Απαντα τ. 26 σελ. 319). Επίσης στο ίδιο κείμενο (ο. π. σελ. 321) σημείωνε ότι «δεν είναι δουλιά των σοσιαλιστών να βοηθάνε το νεότερο και ισχυρότερο ληστή (τη Γερμανία) να ληστεύει τους πιο παλιούς και παραχорτασμένους ληστές». Οι επαναστάτες εργάτες δεν στήριξαν κανένα από τα δύο στρατόπεδα του πολέμου σε καμία φάση του, όποιος κι αν νικούσε στα μέτωπα, γιατί ακριβώς ήταν **ιμπεριαλιστικός κι απ' τις δύο πλευρές**. Μόνο στην περίπτωση της Σερβίας ο πόλεμος σύμφωνα με το Λένιν ήταν εθνικοαπελευθερωτικός και δίκαιος. Μόνο εκεί είχαν νόημα η υπεράσπιση της πατρίδας, η άμυνα ενάντια στους εισβολείς κτλ.

Ο Έβ Παγκόσμιος ήταν ιμπεριαλιστικός με τον ίδιο τρόπο άραγε; Θα είχε μεγάλο ενδιαφέρον να βλέπαμε το ΚΚΕ να διατυπώνει μια τέτοια σκέψη.

Οι δυνάμεις του Άξονα (Γερμανία, Ιταλία, Ιαπωνία) είχαν σίγουρα ιμπεριαλιστικές βλέψεις κατάκτησης ξένων εδαφών, αλλαγής της παγκόσμιας ισορροπίας και μάλιστα στον υπερθετικό βαθμό. Ταυτόχρονα εκπροσωπούσαν παγκόσμια το φασισμό, μια μορφή αποκάλυπτης αστικής δικτατορίας με την οποία φλέρταραν οι αστικές τάξεις σ' όλον τον κόσμο. Ο ξεκάθαρα αντεπαναστατικός, αντικομμουνιστικός ρόλος του ναζισμού (μην ξεχνάμε ότι το επίσημο όνομά του Άξονα ήταν «Σύμφωνο Αντικομμουντέρν»), ο απάνθρωπος χαρακτήρας του -ως ιδεολογία και ως πρακτική- με την προγραμματισμένη εξόντωση εκατομμυρίων σε στρατόπεδα συγκέντρωσης, η βάρβαρη κατοχή σχεδόν ολόκληρης της Ευρώπης και της νοτιοανατολικής Ασίας (με καταλήστευση, πείνα και σφαγές), τα έντονα πολιτικά και ιδεολογικά στοιχεία του πολέμου που δίχαζαν κάθε χώρα (ακόμα και τον αστικό πολιτικό κόσμο στο εσωτερικό της) δεν επέτρεπαν καμία τήρηση ίσων αποστάσεων από το κομμουνιστικό και εργατικό κίνημα της εποχής.

Επιπλέον, ο ισπανικός εμφύλιος που είχε προηγηθεί με την αποκάλυπτη γερμανοϊταλική επέμβαση υπέρ του Φράνκο, η ύπαρξη της Σοβιετικής Ένωσης στην πλευρά των Συμμάχων και οι εθνικοαπελευθερωτικές επαναστάσεις σ' όλο τον κόσμο με έντονα στοιχεία κοινωνικής επανάστασης, τον καθιστούσαν έναν **παγκόσμιο εμφύλιο**. Οι ακραίες εθνικιστικές δυνάμεις συχνά συμμαχούσαν με τις «εχθρικές» δυνάμεις του Άξονα (ο Πεταίν στη Γαλλία, οι δωσίλογοι στη χώρα μας). Η αριστερά της εποχής σ' οποιαδήποτε χώρα του συμμαχικού στρατοπέδου ζητούσε πιο ενεργητική διεξαγωγή του πολέμου μέχρι την τελική νίκη κατά του φασισμού.

Το ζήτημα που έμπαινε ήταν **από ποιες δυνάμεις και με ποιο τρόπο θα ηττούνταν ο φασισμός**: από τη Σοβιετική Ένωση και τα εθνικοαπελευθερωτικά κινήματα ή από τις μεγάλες ιμπεριαλιστικές δυνάμεις

της Βρετανίας και των ΗΠΑ; Κυρίως όμως, **ποιοι θα κυριαρχούσαν στο μεταπολεμικό κόσμο;** Η Σοβιετική Ένωση και οι νικηφόρες κοινωνικές επαναστάσεις ή ένας νέος παγκόσμιος ιμπεριαλιστικός διακανονισμός (με την ηγεμονία ΗΠΑ- Βρετανίας) με αστικοδημοκρατικά καθεστώτα στην καλύτερη περίπτωση; Ότι κι αν έγινε στο τέλος, ποτέ δεν αμφισβητήθηκε ο **αντικειμενικά αντιφασιστικός χαρακτήρας του πολέμου**, ποτέ δεν ειπώθηκε από κομμουνιστές ή προοδευτικούς ανθρώπους «όποιος και να νικούσε τι θ' άλλαζε;», κανένας κομμουνιστής δεν παραπονέθηκε για το μεταπολεμικό διαμελισμό της Γερμανίας ούτε στην ίδια τη Γερμανία. Αυτός ήταν ο 'Β Παγκόσμιος γι' αυτό και οι κομμουνιστές γιορτάζουν την 9^η Μάη, τη μέρα της αντιφασιστικής νίκης, ενώ ο αστικός κόσμος προσπαθεί να κάνει τους λαούς να την ξεχάσουν. Αντίθετα οι επαναστάτες σοσιαλδημοκράτες δεν πανηγύρισαν τη νίκη της Αντάντ στον Α Παγκόσμιο και κατήγγειλαν τη συνθήκη των Βερσαλλιών ως άδικη και εκδικητική για την ηττημένη Γερμανία.

Όπως βλέπουμε **οι διαφορές ανάμεσα στους δύο παγκόσμιους πολέμους είναι τεράστιες.**

Τα αντιτιθέμενα μπλοκ στην Ανατ. Μεσόγειο και στη Μαύρη Θάλασσα στο πλαίσιο των οποίων, όπως παραδέχεται και το ΚΚΕ, εντάσσεται ο ελληνοτουρκικός ανταγωνισμός, σε ποιόν πόλεμο παραπέμπουν; Μήπως ο άξονας Ελλάδας- Κύπρου- Ισραήλ αντιστοιχεί στους «συμμάχους» του 'Β Παγκόσμιου πολέμου; Το ΚΚΕ υπογραμμίζει «το κύριο, που είναι ο χαρακτήρας του πολέμου, ο οποίος είναι ιμπεριαλιστικός και από τις δύο πλευρές, ασχέτως ποιος είναι πρώτος επιτιθέμενος». Ωστόσο μιλάει για «υπεράσπιση της εδαφικής ακεραιότητας», «κυριαρχικά δικαιώματα», «εισβολή», «κατοχή» κτλ., που παραπέμπουν στους ηρωικούς αγώνες ενός άλλου πολέμου σε μian άλλη εποχή.

Η πλειοψηφία των σοσιαλιστών κατά τον Α Παγκόσμιο πόλεμο επικαλούνταν, μεταξύ άλλων, τους εθνικούς, επαναστατικούς πολέμους της περιόδου 1789- 1871 και την υπεράσπιση της πατρίδας για να συσκοτίσουν τον ιμπεριαλιστικό χαρακτήρα του πολέμου. Ο Λένιν (Άπαντα τ. 30 σελ. 82) έγραψε για τέτοιους παραλληλισμούς: *«Ο μαρξισμός κάνει μια τέτοια ανάλυση και λέει: αν “η πραγματική ουσία” του πολέμου συνίσταται, λόγου χάρη, στην αποτίναξη του αλλοεθνικού ζυγού (πράγμα που είναι τυπικό κυρίως για την Ευρώπη του 1789- 1871), τότε ο πόλεμος είναι προοδευτικός από την πλευρά του καταπιεζόμενου κράτους ή έθνους. Αν “η πραγματική ουσία” του πολέμου είναι το ξαναμοίρασμα των αποικιών, η διανομή της λείας, η αρπαγή ξένων εδαφών (τέτοιος είναι ο πόλεμος του 1914- 1916), τότε η φράση για υπεράσπιση της πατρίδας είναι καθαρή εξαπάτηση του λαού».*

Το NAP εκτιμά ότι ο ελληνοτουρκικός ανταγωνισμός στο πλαίσιο των ιμπεριαλιστικών αξόνων στην περιοχή και των δυνάμεων που εμπλέκονται καθώς και μία ενδεχόμενη πολεμική σύγκρουση, προσομοιάζει στον «πόλεμο του 1914- 1916» και τα καθήκοντα των κομμουνιστών είναι ανάλογα με αυτά που έβαζε ο Λένιν τότε: απεμπλοκή από κάθε ιμπεριαλιστικό συνασπισμό και συμμαχία (ΕΕ, NATO, ΗΠΑ, άξονας Ελλάδας- Κύπρου- Ισραήλ), καμία ενότητα με την αστική τάξη της χώρας, ξεσκεπάσμα του απατηλού νοήματος των συνθημάτων της υπεράσπισης των «κυριαρχικών δικαιωμάτων» από «εισβολή», πάλη για την αποτροπή ενός πολέμου συνδυασμένου με την ανατροπή της αστικής τάξης.

Το ΚΚΕ ως μας πει τελικά ποια είναι «η πραγματική ουσία» του ανταγωνισμού: ο ιμπεριαλιστικός χαρακτήρας και απ' τις δύο πλευρές ή η άμυνα απέναντι στην αμφισβήτηση των «κυριαρχικών δικαιωμάτων» της χώρας μας;

Με το δίκιο των λαών και στις δύο χώρες- Οι θέσεις του NAP

Η αντικαπιταλιστική κομμουνιστική Αριστερά δεν μιλάει με τη γλώσσα της κρατικής πολιτικής και δήθεν αυτονόητων «εθνικών δικαίων». Αφετηρία μας είναι τα *συμφέροντα και το δίκιο των λαών στις δύο χώρες*. Αν η άδικη και από τις δύο μεριές διαπάλη των αστικών τάξεων Ελλάδας και Τουρκίας για εξουσίες στις διεθνείς θάλασσες, αποτελεί το «κλειδί» για το μεταξύ τους συσχετισμό και το «φτίλι» για μια επικίνδυνη ανάφλεξη, το συμφέρον του εργατικού κινήματος είναι ξεκάθαρα: **ενάντια στις**

εξορύξεις στις ΑΟΖ, από οποιαδήποτε πλευρά! Οι «δίδυμοι» στόχοι για διασφάλιση της ειρηνικής συμβίωσης και της προστασίας του περιβάλλοντος, ορίζουν το γόνιμο πλαίσιο για διεθνιστική κομμουνιστική προοπτική στην περιοχή.

Στις σημερινές συνθήκες, ο αγώνας για ανατροπή των πολεμικών εξοπλισμών και ενάντια στην πολεμική προετοιμασία αναβαθμίζεται. Το εργατικό κίνημα σε Ελλάδα και Τουρκία, πρέπει να δράσει ενάντια στους σχεδιασμούς ΗΠΑ, NATO και άλλων ιμπεριαλιστικών οργανισμών, αλλά και των αστικών τάξεων Ελλάδας-Τουρκίας. Οι τελευταίες, έχουν και αυτοτελείς επιδιώξεις και δεν είναι απλά ενεργούμενα. Φυσικά η καθεμία έχει τα δικά της πλεονεκτήματα.

Καθήκον μας να επιδράσουμε στο σήμερα για την αποτροπή πολέμου. Να εμποδίσουμε τη δημιουργία κλίματος πολεμικής υστερίας κι εθνικισμού, αποκαλύπτοντας τον αντιδραστικό χαρακτήρα του ελληνοτουρκικού ανταγωνισμού και ενδεχόμενης πολεμικής εμπλοκής. Η μάχη με τον εθνικισμό, τη ρητορική μίσους και τη στρατιωτικοποίηση της κοινωνικής ζωής αποτελούν συστατικό μέρος της θέσης μας. Κεντρική θέση σε αυτή την μάχη έχουν οι στόχοι για **ακύρωση των εξοπλιστικών προγραμμάτων** και αποφασιστική μείωση των πολεμικών δαπανών σε Ελλάδα και Τουρκία, **έξοδο από το NATO**, απομάκρυνση παλιών και νέων **στρατιωτικών βάσεων** των ΗΠΑ και του NATO

Είμαστε ρητά **αντίθετοι με οποιαδήποτε αλλαγή συνόρων Ελλάδας-Τουρκίας**, χερσαίων και θαλάσσιων (πχ με επέκταση αιγιαλίτιδας ζώνης στα 12 ναυτικά μίλια).

Είμαστε **αντίθετοι στις μονομερείς ανακηρύξεις ΑΟΖ** διότι αποτελούν επιθετικές κινήσεις που οδηγούν σε πολεμικές ατραπούς σε μια περιοχή που συγκρούονται τα μεγαλύτερα σε παγκόσμια κλίμακα συμφέροντα στη μεταφορά ενέργειας και εμπορευμάτων. Εξυπηρετούν αποκλειστικά τα συμφέροντα των πετρελαϊκών κολοσσών κι όχι των λαών της περιοχής. Η εκμετάλλευση των υδρογονανθράκων της, δυνητικά, ελληνικής ΑΟΖ από τις πετρελαϊκές εταιρίες, δεν θα κάνει την Ελλάδα να μοιάζει περισσότερο με τη Νορβηγία (της κρατικής Statoil και του δημόσιου ταμείου της) αλλά με τη Νιγηρία των εγκλημάτων της SHELL. Τα κέρδη που θα τα έχουν λίγοι Έλληνες ολιγάρχες, φυσικά και δεν θα τα δει ποτέ ο λαός.

Σε κάθε περίπτωση, ακόμη και αν δεν υπήρχε θέμα ανταγωνισμού μοιρασιάς Ελλάδας και Τουρκίας, **παλεύουμε ενάντια στην εξόρυξη υδρογονανθράκων** και την προοπτική νέου γύρου αιώνων οικονομίας των ορυκτών καυσίμων. Η σύγχρονη κομμουνιστική προοπτική, με ισχυρή οικολογική και διεθνιστική διάσταση, είναι ασύμβατη με μια οικονομία παγιδευμένη στον **εξορυκτισμό**. Το οικολογικό "όχι" στις εξορύξεις συμπληρώνει το πολιτικό. Ο κομμουνισμός του 21ου αιώνα δε διατηρεί την καπιταλιστική λογική της εξάντλησης του πλανήτη.

Διεκδικούμε ένα νέο ενεργειακό μοντέλο, έξω από τη λογική της αγοράς και της κερδοφορίας που επιβάλλει το καπιταλιστικό πλαίσιο. **Ορθολογική παραγωγή και χρήση ενέργειας για όλους, με ισότητα πρόσβασης, δωρεάν και με προστασία** περιβάλλοντος. Κέντρο της πρότασής μας αποτελεί η **από-εμπορευματοποίηση παραγωγής και χρήσης ενέργειας** για κάλυψη άλλου τύπου κοινωνικών αναγκών με σταδιακή απομάκρυνση από τα ορυκτά καύσιμα.

Αγωνιζόμαστε για την **προστασία του περιβάλλοντος ενάντια στην οικοπεδοποίηση και την καπιταλιστική επέκταση σε εκτάσεις των διεθνών θαλασσών**. Ο διαμοιρασμός θαλάσσιων περιοχών του πλανήτη σε θαλάσσια οικοπέδα προς αποκλειστική εκμετάλλευση, αποτελεί μία επανάληψη με άλλους όρους των «**περιφράξεων**». Πρόκειται για τις περιφράξεις των κοινών γαιών από τους γαιοκτήμονες τον 18ο αιώνα που περιέγραψε ο Μαρξ στο πλαίσιο της **πρωταρχικής συσσώρευσης**, μία διαδικασία η οποία οδήγησε στην ανάδυση του καπιταλισμού και τη βιομηχανική επανάσταση. Οι νέου τύπου περιφράξεις των θαλάσσιων οικοπέδων και η αγοραπωλησία αποκλειστικών δικαιωμάτων εκμετάλλευσης, δημιουργεί μία αγορά η ύπαρξη της οποίας είναι απαραίτητη για των προσπορισμό προσόδων, με τρόπο ανάλογο με την **άντληση γαιοπροσόδων** από την ατομική αποκλειστική ιδιοκτησία

χερσαίων εκτάσεων.

Το επιχείρημα ότι διεκδικούμε τώρα ΑΟΖ με τις πλάτες των πολυεθνικών ώστε να τις έχουμε «καβάτζα» για το σοσιαλισμό είναι η απόλυτη υποκρισία και υποταγή στην αστική τάξη. Με τέτοια αριστερά, πρώτον δεν θα έρθει ποτέ ο σοσιαλισμός και δεύτερον μετά τις ληστρικές εκμεταλλεύσεις των πολυεθνικών το μόνο που θα έχει απομείνει για το σοσιαλισμό θα είναι το κόστος της περιβαλλοντικής καταστροφής.

Στεκόμαστε αλληλέγγυοι στους πρόσφυγες. Δικαίωμα ελεύθερης μετακίνησης στις χώρες που επιθυμούν να μεταβούν (και στην Ελλάδα), απρόσκοπτη παροχή δικαιωμάτων ασύλου και υπηρεσιών υγείας, στέγασης και διατροφής με κατάργηση κλειστών ή «ανοιχτών» κέντρων κράτησης και ανατροπή της αντιπροσφυγικής συμφωνίας ΕΕ-Τουρκίας (και Ελλάδας). Ενάντια στις επιχειρήσεις της Frontex, της ελληνικής και τουρκικής ακτοφυλακής καθώς και των στρατών στις δύο πλευρές των συνόρων στον Έβρο που μετατρέπουν Αιγαίο και Έβρο σε χώρους δολοφονίας ή φυλάκισης των προσφύγων.

[1]
<https://www.902.gr/eidisi/politiki/226702/dilosi-toy-dimitri-koytsoympa-meta-ti-synantisi-me-tin-proedro-tis>

[2] **Χωρικά Ύδατα, Υφαλοκρηπίδα και ΑΟΖ: Ειδική έκδοση του ΝΑΡ**

[3] Ολόκληρο το κείμενο της Σύμβασης στα
Ελληνικά: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=CELEX%3A21998A0623%2801%29>

[4] <https://www.efsyn.gr/node/227302>

[5]
https://www.real.gr/politiki/arthro/koutsoumpas_megali_anisyxia_gia_tin_tourkiki_epithetikotita_asymmetre_s_apeiles_se_ebro_kai_nisia_tou_aigaiou-616617/

[6]
<https://www.tanea.gr/2020/06/03/politics/antipoliteysi/ti-eipan-sakellaropoulou-koutsoumpas-gia-ta-ellinoto-urkika/>

Πηγή: [Εφημερίδα ΠΡΙΝ](#)